

Világ preslett... Budapest

NEPLAP

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT KELETMAGYARORSZÁGI TERÜLETÉNEK NAPILAPJA

II. ÉVFOLYAM, 213. SZÁM

Ára 5 pengő

Azok a javaslatok, amelyeket a Kisgazda Párt számos képviselőjének helyeslése mellett a földreform rendelet megváltoztatására indítványoztak, világosan megmutatták, hogy mi a reakció szándéka, ha győz a választásokon.
RÉVÉSZ MIHÁLYÉK gyűjteményéből
dr. Donáth Ferenc az Országos Földbirtokrendező Tanács h. elnöke

1945 SZEPTEMBER 23, VASÁRNAP

Tisztán lát a magyar nép! Ötven százalékos béremelés

Nagy napokat él az ország, most fordul meg sorsa. Vajjon gazdaságilag és politikailag erős, szabad néppé leszünk vagy újból erőt vesz rajtunk a földesurak és a nagytők korlátlan, pusztító hatalma? Parasztnak kezén marad-e a föld, saját sorsuk intézésébe beleszólhatnak-e továbbra is a munkások? Kötelességei mellett szaporodnak-e továbbra is a nép joga vagy pedig újból nincstelenné, jogfosztottá, hazátlanná lesz? Ez ma a kérdés! Mert, mi kommunisták Petőfivel együtt azt állítjuk, hogy haza csak ott van, hol jog is van. A magyaroknak csak akkor jelent hazát ez az ügyel-bajjal talpra állított ország, ha a nép a hatalom részese, ha demokrácia van!

Naplajuk történelmi fontosságát bülesen látják népünk ellenségei is. Minden eszközt megragadnak, hogy gátat vessenek a magyar munkásság, parasztság és haladó értelmiség előretörésének.

Gazdasági és politikai téren támad a reakció. A mesterségesen felduzzasztott feketekereskedelm utján teljes gazdasági romlásba akar sodorni bennünket. Kibaszalja mezőgazdaságunk és iparunk megtépázott, kemény áldozatok árán helyrehozható állapotát, amit edes testvéreitől, a fasisztáktól örökre kaptunk, sürgősen el akarja gáncsolni parasztságunk és munkásságunk hősi harcát, mert látja, hogy az urra lesz a nehézségeken.

Politikailag sem retten vissza a legalatmosabb, legmegtévesztőbb, tehát legalthalmasabb támadásoktól. Oda bujlik, onnan támad, ahol a legkevésbé ismerhető fel. Megmondjuk nyíltan: a Kisgazda Párt menedéket ad berkeire gondjunk! Először csak a párt „jobbszárnyába” húzódott be, de a jó magyar mondás szerint: add oda a kisujjadat, az egész karodat kéri, — úgy látszik már az a helyzet, hogy a terjedő reakció mohóságának nem tud ellentánni a Kisgazda Párt.

Olyan eseményekkel, tetteikkel döbrent meg bennünket nap, mint nap, hogy ne vegyük rossz néven a kisgazdapártiak, hogy minél inkább a reakció fogalmával azonosítsák pártjukat a dolgozók.

Mik ezek a tettek? Legelőször is a népünk gazdasági talpraállását elgáncsolni szándékozó, nagy merészen kiadott „paraszt-sztrájk” jelzésű s a beszolgáltatási kötelezettségnek ezzel párhuzamos szabotázs-lása. Ezzel már többször foglalkoztunk, most nem térünk bővebben rá.

Azután: a választások előtti teremtett éles politikai légkör, a provokációk országsszerte, növekvő sora, amivel lehetetlenül akarja lenni a magyar nép becsületét kiállítását az érte következőtösen harcoló pártok, a népi demokrácia mellett. A Hajdúság népe nem ismeri a budapesti választásokon és az ország többi részén megtörtént provokációkat, amelyekkel a demokrácián esett sérelmekként igyekeznek reménytelenül világgá kiáltani a Kis Újság. De ismeri a Hajdúságban, Szovátán, Sámsonban és

másutt történeteket, amelyek tökéletes hamisítással látnak napvilágot a „Debrecen”-ben. Igaz, hogy a demokratikus pártok közös jegyzőkönyve és a napnál világosabb igazság megdöntik a hamis érveket, de a reakciónak nem az igazság a fontos, hiszen azzal szöges ellentétben áll. Messzebbmenő céljai vannak. Nem is szegyelte kiáltani e dicső célokat az egyik nagy kisgazdavezér, Vargha Béla: külföldre, azaz az angolok és amerikaiak címére szólnak az elferdített vagy tejesen légbőlkapott „tények.” Az ok is egyszerű: látják a Kommunista Párt és a vele harcosszövetségben álló demokratikus pártok növekvő erejét és félnek, egyszerűen félnek a választásoktól.

A magyar demokrácia számlájára írj, külföldre esempészelt, koholt vádak, nyílt provokációk a magyar nép elemi érdekeit a legmélyebben sértik. Hazánk sorsa a nagyhatalmak kezében van, most döntik el, vajjon becsületese, demokratikus építés folyik Magyarországon, segítsenek-e rajtunk? A Kisgazda Párt demokráciánkat kétségbevonó vádjai át akarják húzni előnyös békefeltételeinket. A másik súlyos magyar kérdés: a szlovákok magyar-ellenes eszkatédeli. Mi azt hangoztatjuk és be akarjuk bizonyítani, hogy hazánkban erős, demokratikus rendszer van uralmon és ha a szlovákok a magyarokat ütik, akkor a demokráciát támadják. Ezt, a Szlovákiában szinylődő magyar vérekről való erőlyes kiállításunkat akarják a kisgazda vezérek meggátolni.

Ez az ügyetlenül burkolt hazarúlás éppen akkor folyik, amikor a merészebb reakciók fegyveres merényletet terveznek a hadseregben belül és kívül. Önkéntlenül összekapcsoljuk a szálakat, hisz mindegyikük demokráciánk vesztére tör. Így válik akaratlanul a Kisgazda Párt néhány reakciós vezetője jóvoltából a nyílt fasisztus fegyvertársává!

Hogy határainkon belül mit akarnak, arról nem kell sokat beszélni a hajdúságiaknak. Jól ismerik a Vásáry-féle nagygazda „kisgazda vezérek” demokráciánk meggyöztetését, — bebizonyították a multban a birtokukon. Tisztán lát a magyar nép! Látja, hogy kik állanak a Kisgazda Párt ellen: felosztott földű, eszlednyűző birtokosok, ügyvédek, bankárok és más hasonló foglalkozású „kisgazdák”. Olyan urak akik azt akarják, hogy a magyar nép helyett továbbra is ők politizáljanak, ők irányítsák a nép sorsát.

Mi magyar kommunisták a nép nevében kiáltjuk feljűk: ebből többet nem kérünk! Láttuk hová jutott kezeteiken az ország, nem akarunk többé a reakció igájában nyügni! Kedves nekünk a kapott föld, kedvesek számunkra az üzemi bizottságok, kedves szabadságunk. Bizátok a magyar munkásra és parasztra az ország sorsát, tudjuk mi jól, hogy kik harcolnak éreltlenk és mögjük állunk, mert földet, szabadságot, demokráciát akarunk!

Olesőbb szükségleti cikkeket a dolgozók részére!

A Szakszervezeti Tanács az utóbbi időben behatóan foglalkozott az árak emelkedésével kapcsolatos helyzettel és megállapította, hogy a kollektív szerződésben lerögzített munkabéreket fel kell emelni. A munkabérek felemelését 50%-al javasolja azzal, hogy a kormányzat részéről történjen intézkedés a dolgozó munkások szükségleti cikkeinek hatósági áron való beszerzésére. A Szakszervezeti Tanács felkérte a magyar kormányt, hogy az országépítő munka zavartalan biztosítása érdekében a leg- rövidebb időn belül gondoskodjék olyan rendelet kiadásáról, amely béremelés módosítását lehetővé teszi.

A rendőrség szigorú utasításokat kapott a választások idejére

Erdei Ferenc belügyminiszter Budapeston a vármegyei rendőrfőkapitányságok vezetői bevonásával tartott értekezleten lefektette az irányelveket, amelyekhez a rendőrségnek a választásokkal kapcsolatban alkalmazkodnia kell. A rendőrség a választásokkal kapcsolatos törvényeket, rendeleteket és központi utasításokat a legszigorúbban tartsa be. A rendőrségnek teljes erővel fel kell lépnie minden jogellenességgel és netán mulatkozó erőszakkal szemben. A bel-

ügyminiszter hozzájárult ahhoz az indítványhoz, hogy az egyes rendőrhatalóságok vezetői állandó érintkezést tartsanak fenn a helybeli politikai pártok vezetőivel és azonnal egyszerűsítsék a panaszok kivizsgálásában és elintézésében az eljárást. Elvileg azt is helyesli, hogy a pártoknak bizonyos összeköttetési legyenek az egyes főkapitányságokkal.

— Úgy kell végrehajtani a törvényt — mondotta —, hogy senki se foghassa ránk; politikai üldözés nélkül teljesíteni köteles.

Megtörténtek az összes előkészületek a választásokra

Megérkezett Debrecenbe Noé Ferenc miniszteri tanácsos és ismertetette az összes belügyminiszteri utasításokat a választásokra vonatkozóan. Elhozta a szükséges nyomtatványokat, amelyeket a megyeházán szétosztottak s 24 órában belül ki is küldték a megfelelő helyekre. A választásokra vonatkozó utasítások közül a leglényegesebb, hogy a választásokig a megyeházán állandó éjjeli szolgálatot kell teljesíteni, mert állandóan külön rádióközleményeket kapunk majd a belügyminisztériumból.

A szovjet olvasó közönség

— mint a moszkvai rádió közli — nagy érdeklődést tanúsít más népek élete iránt és különösen azok az országok érdeklik, amelyek most újonnan építik demokratikus életüket. A „Pravda”-ban Pervomajszk szovjet író közölt cikket az új Magyarországról. Vázolja, hogy a magyar nép hogyan építi újjá a németek által szétrombolt és kifosztott országot és miként törekszik egész életének megújítására. Megállapítja, hogy sikertelenek maradtak a reakciók askalódásai, akik az országot a régi útra szeretnék visszaterelni. A magyar demokrácia sikeresen fejlődik.

20 pengő lesz a kenyér ára

Addig, míg a közellátási felügyelő hazaérkezik Pestről, átmenetileg 20 pengőben állapították meg a kenyér árát. A malomvezetők kiszámították, hogy a kenyérliszt a lefoglalt búzából 70%-os örlés mellett 14 pengő, az árpaliszt 75%-os örlés mellett 23 pengő, a rozs 85%-os örlés mellett 22 pengő.

Tegnap volt a próbasütése az új összetételű kenyérnek. Igen szépen sikerült és nagyon jóízű. 20% búza, 40% árpa- és 40% tengeri lisztet tartalmaz.

Nem enyhül a szlovákiai helyzet

Illetékes helyen erősen aggasztónak tartják a szlovákiai magyar üldözésekről érkező legújabb híreket és úgy látják, hogy ebben a kérdésben még nem történtek meg a csehszlovák kormány részéről azok az intézkedések, amelyeknek összhangban kellene állniuk a potsdami értekezlet határozataival. E hírek szerint a Szene-ersekújvár vasútvonalról északra fekvő magyar községekben szlovák csendőrök jelentek meg és megkezdtek a magyar családok összeírását. Felvették személyi és vagyoni adataikat és egyúttal kiállításba helyezték, hogy az összeírtakat hamarosan átosszik a magyar határon, vagy pedig északra telepítik őket. A magyar falvakból küldött levelek mentek Pozsonyba a belügyi kirendeltséghez és ott tiltakoztak az összeírás ellen. A belügyi kirendeltségnél kijelentették, hogy a ki- telepítési összeírásokról semmit sem tudnak. Ezek szerint tehát feltételez-

hető, hogy önkényes akcióiról van szó, amelyet a csendőrség a partizánok nyomására hajt végre. Több ezer magyar család léte került bizonytalanságba és a falvakban orvhatően nagy az izgalom.

Jugoszláviának nincs területi igénye Görögországgal szemben

Kardelj h. Jugoszláv miniszterelnök határozottan kijelentette, hogy Jugoszlávia nem szándékszik területi igényt bejelenteni Görögországgal szemben. Az osztrák határna névze Jugoszlávia igénye Karinthianak ospann egy keskeny sávjára vonatkozik, ahol szlovén lakosság él és nem vonatkozik Klagenfurt térségére.

A román rádió

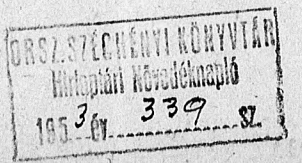
Jelentette, hogy a Szovjetunió 88 ezer román hadifoglyot szabadonbocsájtott. A román hadifoglyok tömeges visszazönbése az oroszországi hadifogly- laborokból még mindig nem fejeződött be.

Ezer bolgár diák

utazik Moszkvába, hogy a Szovjetunió meghívására orosz egyetemeken folytassák tanulmányaikat.

Katonai kiképzésért halálbüntetés jár Németországban

Angol radiojelentés szerint az Ellenorzi Tanács Németországban a még érvényben lévő 26 haditörvényt — így a faji törvényt is — hatálytalanította, a militarizmus kiiktására pedig elrendelte, hogy a katonai kiképzés bármely formája halálbüntetés tarba pillent tilos.

Vitás kérdések a külügyminiszterek értekezletén

Úgy tudják, hogy a külügyminiszterek Londonban ülésére tanácsa még mindig nem tudott dönteni Romániával és Bulgáriával kötendő bérleti szerződés ügyében. — írja a Reuter iroda külügyi munkatársa. A bolgár békeszerződésről három szovjet, brit és amerikai tervezet fekszik a tanács előtt. A bolgár ügy megoldása nagyobb nehézségekkel jár, mint a

román békeszerződés kérdése, mert Bulgária és Görögország között vitás kérdések állanak fenn. Görögország határkiigazítását és hadikárpótást kíván Bulgáriától. A másik kérdés a Szovjetunió és a nyugati szövetségek között, vajjon a bolgár, román és magyar kormány képviselői kormány-e és aláírhatja-e a békeszerződést.

Gyöngyösi:

Egymás nélkül a magyar és román nép nem élhet

A Magyar-Román Társaság, amelynek célja a két nép közötti barátság ápolása és kimélyítése, valamint a két ország közötti kulturális kapcsolatok kiépítése, péntek délután tartotta alakuló ülését a Gyöngyösi kollégium színházában. Elnökké Kodály Zoltán, főtákká Balas T. Bélát választották. Ezután Gyöngyösi János külügyminiszter mondott beszédet.

— Jólismert tény — mondotta, — hogy Románia élén ma olyan demokratikus kormányzat van, amelynek elnöke kezdetől fogva baráti jobbot nyújtott a magyarságnak és vállalta az ott élő magyarok egyenjogúságát. Groza Péter miniszterelnök tovább tekint a két ország baráti kapcsolatainak tervlatába: szorosabb gazdasági, kulturális, és politikai együttműködést kíván országaink között, amely hivatva lesz kiküszöbölni a szovjetizmussal felkeltett gyűlöletet, amely mindkét népre vézetes hatással volt, van és vézetes lehetne a jövőben is. A demokratikus magyar kormány ezt a felajánlott barátságot örömmel fogadja és biztonyára nem Groza Péter miniszterelnökön múlik, ha mindazok az elgondolások, amelyeket mind az ottani magyarság helyzete, mind pedig a két ország szorosabb kapcsolatainak kiépítése tekintetében

hangoztatott, a valóságban nem tudtak kielégítően érvényesülni. — A demokratikus román kormányának, de bizonyára a magyar kormányának is sok olyan előtejtelt kell megküdenie, amelyek az egyedül lehetséges és egészséges kibontakozást megnehezítik. A nehézségek elhárításának egyik fontos feladatát vállalja ez a társaság, amely a mai napon megalakult. Ennek a társaságnak a tudományok szellemi fegyverével kidolgozott programja érthetővé teszi a két dunai nép egymásra utaltságát és annak történelmi múltját és földrajzi adottságát, amelyről nyilvánvaló, hogy egymás nélkül a két nép nem élhet, egymás ellen hadakozva pedig mindkettőn súlyos károkat szenvednek. A jövő útját egymással öszefogva kell keresni.

Gyöngyösi külügyminiszter viharos jappsal fogadott beszéde után Szentgyörgyi Albert egyetemi tanár szólalt fel. Hangoztatta, hogy a nemzetek fiait beszélhetnek különböző nyelveken, de a nép mindenütt ugyanaz, mindenütt megérlik egymást. Tamási Áron és Kósári Domokos voltak a következő szónokok, majd Kardos László az ifjúság nevében üdvözölte az újonnan megalakult társaságot.

Végetért az egyetemi ifjúság szociológiai ankétja

Mindenképpen termékenynek és eredményesnek mondható a Debreceni Egyetemi Kör kétnapos szociológiai ankétja.

Az ankét első napján, pénteken Juhász Nagy Sándor professzor tartotta meg előadását. Kétd alapszámú fejtegetés, hogy a társadalomban öszefogó és bomlasztó erők működnek és hogy az állam mindig az előbbiekkel igyekszik ápolni. Számos hozzászólás követte az előadást, vita azonban nem alakult ki. Második előadóként Lendvai Ferenc elvtárs a kapitalista társadalom kifejlődéséről, végzetéről és hanyatlásáról adott képet, amit a hozzászólások még részletesen kiegészítettek.

A Magyar Kommunista Párt előadójának, Kallai Gyula elvtársnak előadása következett volna, azonban nem érkezett meg. Helyette a végigelnök Karacsony Sándor professzor vezette le vitát az egyetemi ifjúság problémáiról. Az élénk megbeszélés megállapította, hogy az egyetemi reakció speciális formája: a tudományos nyúltság, a butítás kísérlete. Ezen kell változtatni. Ehhez azonban bizonyos jogokat kell előbb megszerezni. Az ifjúságnak éreznie kell, hogy a harc ezéért a jogokért folyik és eredményt igér

A második napon, szombaton Politikai elvtárs beszélt a társadalom eddigi fejlődési formáiról és a polgári és népi demokráciáról. Délután megöszszorozott érdeklődés mellett Veres Péter tartotta meg előadását. A parasztság földosztás utáni problémáiról beszélt, az agrárfejlesztés előtt megnyitott lehetőségekről, végül a parasztság jellemzését adta. Nagy érdeklődés és letésés kísérte előadását. A hozzászólások hangsúlyozták a parasztság és ipari munkásság szövetettségét.

Darvas József előadása előtt Kunos László orvostanhallgató elvtársunk javaslatot terjesztett az ankét élé. Ezt lapunk más helyén közöljük. Darvas József az igazi nacionális kérdéseket fejtegette. Felrésztes révén, sajnos, az ankét végére érkeztek meg a Kommunista Párt központi előadói, Rudas László, Lossonezy Géza és Ujhelyi Szilárd elvtársak.

Karacsony Sándor zárszavaival ért véget a kétnapos ankét. Megállapították, hogy az ifjúságnak nyugtalanságot kell innon magával vinnie, azt az érzést, hogy régi nézeteit revízió alá kell vennie. Az ankétot újabbanknak kell követniük.

A brit és amerikai tudósok

eredményesen dolgoznak egy atom-bomba elleni védekezési tervvázlaton. — írja a „Daily Express” tudományos rovatának vezetője.

Berlin a zsidókért

A londoni rádió beszámolt arról, hogy Berlin vezetősége az életbenmaradt zsidókat a fasizmus áldozatainak nyilvánította és kedvezményes elbánásban részesíti őket. Berlinben az életbenmaradt zsidók száma hat ezer, egész Németországban összesen 35 ezer.

India tartózkodó állásponton

Indiai körök egyelőre tartózkodóan fogadják Angliának India önállóítására vonatkozó tervét és egyöntetűen követelik, hogy az ország szabadon a fogságban lévő vagy internált indiai politikai foglyokat.

A Kisgazdapárt és a birák

Érdekes korteszéki használat jel Hajdúbosszorményben a Független Kisgazda Párt. Kihirdette, hogy a párt birákot hozat Kanadából és szétosztja híveit között. Meg is jelent a városban egy magát anqolnak nevező úr, aki öszszeltra birakújjában a Független Kisgazda Párt választó polgárait.

A raqyogó ötlet általános letésztést aratott s meg kell jegyeznünk, nemcsak a Kisgazda Párt körében. Tetszik nekünk is, mert újra bebizonyosodott, hogy tovább kell folytatnunk a harcot a választások listásáért s tetszik a birákknak is, akik végre nekik megfelelő környezetbe kerülnek. —uf—

„Herceg” a gyűjtőfogházban

„Testvérei” társaságában fogta el rendőrségünk Herceget Józsefet, akit Szálasi a Dunántúlon nevezett ki Döbrenesen főispánjává. Igazi levékenysége azonban, mint kiürítési kormánybiztosnak, Dunántúl kifosztása volt. Most visszazökött az országba és Ezerben egy razzia alkalmával közveszélyes munkakerülők, botorok és feketézók társaságában került hurorkra. Megtalálta most is igazi testvéreit és jelenleg a gyűjtőfogházban várja, hogy a Népbiroság előtt legyen számon tartottakkal.

Az egyház listjelete

Megdöbbenéssel fogadhatta a reakció a Magyar Kommunista Párt újabb „támadását” az egyház ellen. Vas Zoltán elvtárs, Budapest polgármestere rendezte meg a gyűjtőfogházban, hogy a templomokra politikai pártok választásokkal kapcsolatos rőpedüléskor kapcsolatosnak. Mi, kommunisták szeretnénk, ha Debrecenben is a legrövidebb időn belül ilyen „egyházellenes” intézkedés biztosítaná, hogy a templomok falai listzák maradjanak a politikai harcok minden ilyen megnyilvánulásától.

25 ezer magyar hadifogoly életét mentette meg négy kommunista

A „Kossuth Népe”, demokratikus hadseregünk sajtóorgánuma részletes cikkben számol be arról, hogyan mentette meg négy elvtársunk 25.000 magyar hadifogoly életét. Négy elvtársunk nem kevésbé kőzismert személy, mint Illés Béla a Vörös Hadsereg őrnagya, az „Új Szó” főszerkesztője, Gerő Ernő kereskedelm. és közlekedésügyi miniszter, Farkas Mihály belügyi államtitkár és Vas Zoltán, Budapesti polgármestere.

1943 januárjában a szovjet csapatok a Donnál áttörték a frontot és napok alatt több száz kilométert rohantak előre. Az áttörés óriási számú hadifoglyot eredményezett, amire a Vörös Hadsereg nem volt felkészülve. Az ideiglenes hadifoglyotábor Grassy József vezéreztetés alatt vette a berendezett kőrházat német repülőgépek semmissé tették meg. A foglyok helyzete katasztrófálissá vált, a hideg a 120 cm hő, a tifusz, vérhas fenyegető rémként nehezedett a magyar hadifoglyok fölé.

Ekkor Illés Béla a Vörös Hadsereg őrnagya

a közelben lévő tartalék hadosztálynál lévő kapcsolata segítségével teherautókat szerzett, amelyek által kezdetleg

biztosította a hadifoglyok el-látását,

akik vonultak hátra, kelet felé. Hadikőrházat rendezett be és repülőgépen nagymennyiségű orvosságot hozatott. Közben Illés Béla elvtárs is megkapta a tifuszt, amiből szerencsésen kigyógyult, s utána tovább dolgozott a hadifoglyok érdekében.

Eközben Moszkvából a helyszínrre érkezett Gerő Ernő, Farkas Mihály és Vas Zoltán elvtárs és teljes lendülettel bekapcsolódtak a mentési munkálatokba.

Vas Zoltán elvtárs megszervezte a „közvetlétást”, a foglyok életmezejését, Gerő elvtársnak a foglyok szállítását kellett megoldani. Ő hangoztatta közöbben állandóan, hogy „ezek az emberek valamikor a szabad demokratikus Magyarország katonái lesznek”. Farkas elvtárs a kőrházak rendjét tartotta fenn.

A listáságra vonatkozó intézkedések is az ő hatáskörébe tartoztak. Az önfeláldozó és hősiességű munkának meg is lett az eredménye. Négy elvtársunknak sikerült a járványt megfékezni és a foglyok elhelyezése és tovább szállításának megoldásával a 25.000 magyar ember életét megmenteni.

Tegnap osztották ki az első általános prémiumot a Vagongyárban

A Vagongyár a teljesítményen 100% termelt, ezért a kereskedelmi miniszter a túlermelés jutalmául prémium kifizetését rendelte el. A mozonygyártás 20%-kal, a kocsigyártás pedig 40%-kal termelt többet az előirtnál. Minden egyes munkás 1000—2000 pengőig terjedő összeget kapott. Vissza kell emlékeznünk a felszabadulást követő időkre, mikor a vagongyári munkásokról beszélünk. Errel a munkástömegről mindenki tudta,

hogy politikával nem foglalkozik, mert ezt szolgálata tiltja. A vasútnál és postánál ez volt a törvény.

Most ugyanaz a munkásság túlermelésével hibonyította, hogy a magyar nép legottudatosabb tömege. Többet termelt, mert nagyon jól tudtak, hogy minél előbb lesz rendben a vasút, annál hamarabb lehet az élet, és aruokszállításai az égis emlékező áratk letörni és a demokráciát megerősíteni.

Hajdúmegye állatállománya számokban

Komoly és felelős munka alapján az alispáni hivatal öszszállította a megye 12 városának, illetve községének részletes állatállomány kimutatását.

Érdekes adatoknak jutottunk hírközlés a kimutatás által. Hajdú megye szarvasmarhaállománya 19.962 darab, a legkisebb mennyiség (383 darab) Józson van, míg a listán Hajdúnánás vezet 2427 szarvasmarhával. 10.689 gazdának egyáltalán nincs marhája, ezzel szemben Hajdúnánáson 21 gazdának személyenként 6 darab is van. Összesen 9614 lo van a megyében. Legkevesebb lova Vámosperes községnek van (64 darab), ezzel szemben áll Hajdúbosszormény 1483 lóval. (Hajdúbosszormény lakossága körülbelül ötszöröse Vámosperesnek, míg a loállománya több mint 15-szöröse.)

Kitűnik a kimutatásból, hogy egyedül Nadudvar nem rendelkezik tenyészállattal, egyetlen más város a község birtekében. Balmazújvárosban 3001 gazdálkodónak nincs lova, Püspökföldnyben 82 gazdának van személyenként 3, Hajdúbosszorményben 10 gazdának van 4 lova.

Sertésállományunk 27.383 darab a megyében. Legkevesebb Hajdúszamsonban van, 838 és a legtöbb Hajdúbosszorményben, 4064 darab. 18.541 gazdálkodónak nincs sertés, 813-nak van négy, 708 gazdának van négynél több sertés.

Juhállományunk 8402, kecske 1286, szárnyas összesen 149.006 darab, ebből 14.989 liba, 24.400 kacsa, 4006 pulyka és 106.511 baromfi van a részletes kimutatás szerint.

Étkez- zünk a PÁLL sörözőben a PÁLL olcsó, jó

Üszög elleni búzacsvázáshoz PORZOL a legjobb Kapható: Kontsek Gézánál Kossuth - utca

Ma: CSOKONAI SZÍNHÁZ: d. u 1/2-ór Elveszom a feleségem este 1/2 6-kor SZAKADÉK KAMARA SZÍNHÁZ: este 5 orakor Különös éjszaka

A part... a Paras... kapaszko... ganmal... velen... a... készítés... vezetője... hány teo... ddm fiat... Az autór... mélykocs... tuk, négy... cenben... ráig több... még el... volt az... — csüg... Redték... vissza... marabb... gyalog... Már... mire A... tőtte rá... Nem sz... volt má... azért v... nál nem... menni... Abonyi... pukkadt... tona az... mellé s... goztak s... indulhat... oroszt... kon let... gyümöle... semmit... nem mi... szállt, u... tartozik... Neket... lék, mi... luma le... egyelőre... elakodó... anyag... sok a... cél. De... — tekin... ban, m... az ősz... Szinte... kifosztó... testi e... mezőt, a... dig láz... nekilód... S közb... kellett... tották... azt kép... berek o... kdt hos... vették... létesíte... bevonul... ellátak... ók, a... nép”, a... tal, az... felkészü... álméko... Törté...

AZ ORSZÁGON A SOR

IRTA: JUHÁSZ GÉZA

A parlament bezárása után a Parasztpárt teherkocsijára kapaszkodtam föl, nyolcadmagammal. A központból jöttek velem, a mai nagygyűlés előkészítésére; a „Sarló” egyik vezetője egy festő, filmes, néhány technikai szakember, vidám fiatal társaság, két nő is. Az autók alváza pompás személykocsi; — úgy számítottuk, négy-öt órán belül Debrecenben leszünk, de Pest határáig több mint egy órába telt, míg elvanszorogtunk. Sűrű volt az olaj, lelélt a motor — csüggedezőbb utitársaink kezdtek ajánlgatni, forduljunk vissza, vagy szálljunk le, hamarabb Debrecenbe érünk gyalog.

Már lefelé hajlott a nap, mire Abonyig elvergődtünk. Ott egy fiatal orosz katona kötötte ránk erőszakkal magát. Nem szívesen vettük fel, túl volt már terhelve a gép, csak azért vállaltuk, mert Szolnoknál nem szándékoztunk továbbmenni. Még túl sem jutottunk Abonyon, a temető mellett kipukkadt az egyik gumí. A katoná azonnal odaállt a sofőr mellé s tovább egy óránál dolgoztak ketten, míg megint elindulhattunk. Ugrattuk is az oroszt: gyalogszerrel Szolnokon lehetne azóta. Kínáltuk gyümölcseket; nemcsak, hogy semmit el nem fogadott, hanem mikor a Tisza-hídnál lezárt, még ő kérdezte, mivel tartozik.

Nekem olyan most ez az emlék, mintha sorsunk szimbóluma lenne. A kosaink jó, de egyelőre csak döögünk, elakadunk: kevés az üzemanyag, az is gyenge minőség, sok a csüggedő és messze a cél. De ne lógassuk a fejünk, — tekintünk körül a határban, mennyivel bizatöbb ez az ősz, mint a tavalyi!

Szinte mesébeillő, ahogy a kifosztott falvak népe pusztai testi erejével megmunkálta a mezőt, az ipari munkásság pedig lázas iramú versenyben nekioldította a gépek kerekét. S közben száz más feadatot kellett vállalnunk: végrehajtották a földosztást, amelyről azt képzeltük valaha, szakemberek ezreinek ad majd munkát hosszú éveken át; kézbe vették a gazdátlan üzemeket, létesítettek szövetkezeteket, bevonultak a tanácstermekbe, ellátták egy sereg közhivatalt, ők, a dolgozók, az „éretlen nép”, akkora felelősségtudattal, annyira fejjelmezzeten, felkészülten, hogy azon csak álmélkodnunk lehet.

Történekek hibák s történekek

ma is. De akik húzzák ezért az orrukat, feleljenek igaz lelkükre: mivel voltak különbek az eddigi országintézők? Nem éltek-e vissza hatalmukkal? A legkülönb képességeiket álitották-e élre? Nem követelték-e el jövátéhetetlen hibákat, bűnöket népünk milliói ellen? A mostani hibák zöme legalább abból a túlbuzgóságból származik, hogy jövátégyék mennél hamarabb, amit a régi rendszer vétett a dolgozók ellen!

Semmi kétség: a magyar nép érettnék bizonyult rá, hogy kezébe vegye a sorsát. Ez adta a szírd meggyőződést a Nemzetgyűlésnek, mikor megalkotta az új választójogi törvényt. Ez a törvény valószínűleg — a szabadság himnusza. Csak egy szakasz iszonyú benne, amelyik felsorolja az esetleges visszabéléket. Nem légbőlkapott fettevés egy sem, hanem a régi urakodó rendszer valóságos bűne, jólismert gyakorlata. Az új törvény szigorú büntetéssel torolja meg a régi trükkök elkövetőit. Nem áthatjuk magunkat, hogy ez a szigor csakugyan el is rettent majd mind a romlottakat, csalókat, a népakarat minden hájjal megkent meghamisítóit. Bizonyára lesznek, akik még egyszer, utóljára megpróbálják bevált mód-szereiket. De résen lesz a nép s nem hagyja magát. Csendőrszorong nem fenyeget többé, sortűz nem dörren majd az idej választásokon.

Az Ideiglenes Nemzetgyűlés sehtében választott képviselőivel méltónak bizonyult a meg-alapozás feladatára. Ami ezután következik, még nagyobb körültekintést igényel. Minden pártnak volt ideje, hogy kiválassza legaraválóbb embereit. Most a két parlament között, az országban a sor! Nézzék meg jól a népmilliók, jire szabaznak, hova tömörülnek. Azokba a pártokba-e, amelyeknek vezetői visszasírják előjogait, mert csak veszteni valójuk van, ha most gyökeresen átalakul az ország élete.

A dolgozó millióknak saját pártjukban a helyük. Ott, ahol nem merednek kaszt-falak ür és nem ür közt. Ott, ahol fel akarják emelni a koldusok Magyarországot a közjólét színvonalára. Hosszú türelem, sok keserves lemondás kell még odáig, de a cél világos s akármennyi bajjal fut a gépünk, majd csak rendbetesszük, akdd segítő kéz és célja jutunk az ország útján.

A legfontosabb kérdésről

IRTA: ILJÚ VERES PÉTER

Akkor, amikor minden párt és közület a választásokról beszél és készül rá, szíve minden más háttérbe szorít ez a fontos kérdés. Arról van szó, hogy az ország népe hosszú elnyomás, szörnyű háború után próbát eligazodni és megtalálni azt a kivezető utat, amely a boldogulás felé vezet.

De emellett sajnos egy kissé elfelejtkezünk a legfontosabb, leg-életbőbb problémákról: az ellátásról és az ősi gazdasági munkákról. Hogy is állunk hát? A gabonane-műeket beakarították, a kukorica betakarításán szépen folyik. Már most megállapíthatjuk: a hosszú száraz időjárás lehetővé teszi, hogy nem lesznek nagy nehézségek a beszállításhoz. Kukoricából kielégítő termést kapunk. Sajnos, a gabona-beszolgáltatás nagyon gyéren szivárog, ennek elsősorban az az oka, hogy a módosabb parasztság nem értette meg a kérdés fontosságát. Egyelőre még most úgy, ahogy el vannak látva a városok, de ez csak ideiglenes és egyik napról a másikra sikerül. A közellátási minisztériumban a takarékoskodás, állásponthára helyezkedtek és a községi olajmalmok termelvényeit tárolják, ami által ének is el eredményeket, de nagymennyiségű étel-olaj fog megavasodni és elhetlené válni. Az új napraforgó termés — elmondhatjuk előre — nem fedezi az ország olajszükségletének még talán felét sem. Bár nem volt egészen rossz termés belőle, de nagyon kevés volt végre. Különösen területünkön, Hajdúban és Biharban vetettek keveset a lakosság arányszámához képest.

Azok a zavarok, amelyek majd később jelentkezni fognak, még most ideig-óráig megoldódnak azáltal is, hogy a tavalyi készletek még imitt-amott tartanak. A legnagyobb fokú parszerveültség sajnos, itt érezteti legjobban hatását. A tavalyi búzát, amelyet feltételezül vetőmagnak kellene kiosztani, megőrelettik. Egyes jómódú kisiparosok 8—10 ezer pengőt adnak egy mázsa búzáért, hogy biztosítsák maguknak a kenyértartalekot. A búzával rendelkező gazdák, csak hogy ne kelljen vetőmagnak odaadni a szegénynek, inkább eladják jó fekele áron a városban. Nem gondolnak arra, hogy minden megőreletet mázsa búza egy hold földre lenne elég, így pedig ezek az egy hold földek üresen maradnak.

Ezen a téren sajnos, nincs más, csak zűrzavar. Minden közellátás — s különösen a debreceni — teljesen magára van hagyva és úgy szerzi be a város népének a kenyeret, ahogy tudja. Ennek aztán a magyar mezőgazdaság issza meg a levét.

Az ősi mezőgazdasági munkálatoikkal is baj van. A napokban a nagyhegyesi volt gazdasági eselédék jöttek hozzám és elpanaszolták, hogy ha sürgős külső segítséget nem kapnak, kénytelenek lesznek a földjüket otthagyni. Anyira rosszul állnak igazóvél, hogy 810 hold szántóföldhöz mindössze 8 lóval rendelkeznek. De ez csak egy példa. Így van ez nagyon sokfelé.

Másutt vetőmagn nincs. Sürgős és tervszerű segítség kell ide! A földművelésügyi miniszter jelt is már ilyen intézkedéseket, azáltal, hogy a termelő bizottságokat átszervezte és termelő biztosokat állított a szervezés élre. Mert elsősorban ez hiányzik: a jó szervező, jó szerve-zettség, az hogy legyen mindenütt, minden községben, minden megyében egy ember, aki mindenké fűlött a legfontosabbal, a termelés-sel törődik, megvédi a termelőket, ha kell és serkenti őket jobb munkára, ha úgy kívánja a helyzet. Nagyon hiányzik most az erős kéz, a határozott felelősségtudattal átitatott, demokratikus gondolkodású szakember. Mert ha készletünket számbavesszük, megállapíthatjuk, hogy jó elosztással mind az ellátás terén, mind a termelés terén jó kivezető utat találunk.

Egyesek hajlamesak arra, hogy felelősségre vonják az új, demokratikus államrendet, mert nem

lud biztosítani olyan életet számunkra, mint szeretnék. Ezek hamar elfelejtették azt a szörnyű anyagi katasztrófát és véráldozatot, melyen országunk keresztülment. Szédelegve, botladozva indultak meg. De megindultunk és megvünk azon az úton, melyet számunkra a fejlődés előir. Ha belső bajaink néha próbára teszik is új állami berendezkedésünket, minket ez nem akadályozhat meg munkánkban!

Az elkövetkezendő hetekben tehát a választási munka közben nem szabad elhanyagolnunk sem az ősi mezőgazdasági munkálatokkal kapcsolatos teivalókat, sem pedig a közellátás kérdését. A választási beszédek anyaga kell, hogy legyen ez a probléma is, különösen nekünk kommunistáknak nem szabad elmenni vakon olyan tények mellett, melyek fontossága elsőrendű, ami közügy és egyben minden ember legfontosabb magánügye is.

Népügyészség előtt

az egész debreceni nyilas vezetőség

Egy házkutatás alkalmával, melyet Róosz Józsefnél, a mezőberényi nyilas párt vezetőjénél tartottak, levélmásolatok kerültek elő. Ezeket a leveleket Róosz Nyári Mihálynak küldte Debrecenbe, ellátta benne utasításokkal a pártszervezésre vonatkozóan. Így indult meg a nyomozás, melynek során megállapították, hogy Nyári 1936—42-ig volt tagja. a nyilas pártnak, 1938-ban

bizták meg a debreceni központ és a vidék közti kapcsolat fenntartásával. A rendőrség internálta. Nyárival egyidejűleg Szedlár, Bézi és dr. Rédl Károly ügyét is áttették a népügyészséghez. Személyükben most már az egész nyilas vezetőség együtt van, a Népbírószáknak módjában fog állni az egész nyilas mozgalom történetét felderíteni.

Újból szénhiánnyal küzd a város

A villanytelepen olyan kismennyiségű szénkészlet van, hogy hőtőlön jéiben az egész üzem le fog állni, ha nem érkezik meg a megígért szénmennyiségek.

Az eddigi 4000 tonna csak szűkös volt elég a Világítási Vállalatnak, most ezt a 4000 tonnát 1000 tonnára csökkentették. Palaky József műszaki tanácsos a kereskedelemügyi miniszterhez fordult a város érdekében és ígéretet kapott arra, hogy azonnal útnak indítják a kiutalt 830 tonna szenet.

Sikerült biztosítani a gázzszállítását Hajdúszoboszlóról

Örvendés a városra nézve, az a hír, mely szerint egész télen állandósítva lesz a gázszolgáltatás Hajdúszoboszlóról. Már most sikerült biztosítani a kocsikat erre a célra. Debrecen város megegyezett a hajdúszoboszlói Gázművek Részvénytársasággal most már csak a MÁV igazgatóságon múlik, hogy

megérkezzenek az első gázszállítmány. Ötezer köbméter gáz megy a levegőbe naponta Hajdúszoboszlón csak azért, mert nem tudják semmire se felhasználni. Debrecen pedig nagy gázhiányban szenved Várjuk a MÁV igazgatóság előbbi intézkedését.

Három és fél millió kell még a városháza helyrehozatalára

A Simontfy-utca 1. sz. bérházra semjt 330.000 P-t szavazott meg a jog- és pénzügyi bizottság és megállapítani, hogy 1.200.000 P-be fog kerülni ezekt az összeggel az épület.

A városháza épületének rendbehozatalára eddig 720.000 pengőt használtak fel, de még szükség van b. 3 és fél millió pengőre a helyreállításához. A jog- és pénzügyi bizottság elhatározta, hogy amint az építési kölcsön első részlete megérkezik Debrecenbe, azonnal

Vétel! Eladás! A dió készítés és javítás
BRAUN Piac utca 11 Bika épület

Gyermek téli-cikkék, mackók
Néuwirth Gyulánál KÁLVIN-TER 3. SZ.

TEJJEGY KIADÁS

Értesítem azokat a debreceni lakosokat, akiknek családjában 3 éven aluli gyermek van, hogy az 1945 október 1-től érvénybelépő tejjegyeket a lakóhely szerint illetékes körzeti irodákban szeptember 24-től kezdődőleg az ugyanott 1.—pengőért kapható igénybejelentőlapon lehet igényelni.

Ahol a házlatáshoz tartozók valamelyikének fejlődésére van, tejjegyet igényelni nem szabad.

Az igénylőskor a család összes kenyérjegye, a rendőrségi bejelentőlap és a gyermekek születési anyakönyvi kivonata vagy más olyan hiteltel okmány is bemutatandó, melyből a gyermek születési ideje pontosan megállapítható.

Az igénylőlapra csak a 3 éven aluli gyermekek vehetőek fel.

A körzeti irodák a tejjegyeket a bemutatott okmányokkal együtt azonnal kiadják. A jegy ára 3.— P

Már most figyelmeztetem a tejjegyre jogosultakat, hogy a kiadandó jegyekre vigyázzanak, mert az elveszett, ellopott, vagy bármilyen módon megsemmisült jegyek helyett újat semmi körülmények között kiadni nem lehet. Polgármester.

Hulladék, használt és nyers **GUMIT** legmagasabb áron vásárol SZABÓ ZSIGMOND PIAC UTCA 10. SZÁM.

foto Berzékí
ÁTKÖLTÖZÜNK

Ami az új gazdákat érdekli

A BURGONYA ELRAKTÁROZÁSA

A burgonyaszedés ideje is elérkezett. Nem helyesen cselekedik az a gazda, aki a burgonyát kiasás után azonnal pincébe, verembe, vagy kupba rakja...

Nemely gazda szereti a burgonyát földbemélyített kupacba rakni, mert így kevesebb szalma kell a betakarításhoz...

A kupacba való elrakásnak leg-helyesebb módja a következő: Készítsünk lecből egy lapos háztetőhöz hasonló rostélyt és erre rakjuk a burgonyát...

Tartsuk be a fentemlített tanácsot és meglátjuk, hogy burgonyánk a késő tavaszig sem fog elromlani.

szörmebundáját átszabja és kijavítja DANZINGER szűcs-mester PIAC-UTCA 71. I. em.

MEGALAKULT a mezőgazdasági SZÖVETKEZETI KÖZPONT

A Mezőgazdasági Szövetkezeti Központ pénteken délután tartotta alakuló közgyűlését. Az alakuló közgyűlést Tildy Zoltán elnök nyitotta meg...

A formai rész letárgyalása után Tildy Zoltán beszédet mondott, amelyben utalt arra, hogy ma politikailag szabad a magyr, de nem elég ez...

Tildy Zoltán után Veres Péter a Nemzeti Parasztpárt elnöke mondott beszédet a szegényebb parasztréteg nevében.

A kommunista egyetemi hallgatók javaslatára természettudományi kar felállítását kéri az egyetemisták

A debreceni Tudomány Egyetem ifjúságának kommunista tagozata a következő memorandumot terjesztette a Debreceni Egyetemi Kör rendezésében most folyó egyetemi szociológiai ankét résztvevői elé:

MEMORANDUM

A debreceni Tudományegyetem 1945. szeptember 21-23-ig tartó szociológiai ankétjának résztvevői a következő memorandummal fordulnak a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez...

Hivatkozunk arra, hogy a demokratikus egyetemenk hivatása magasztalan kell állnia, mert azok a feladatok...

A DEBRECENI ŐSZI VASÁR ADOMÁNYA A ROKKANT KATONÁK MŰVEGTACSAI SZÁMÁRA

Megirtuk, hogy a Debreceni Őszi Vásár vezetősége felajánlotta a helydíjbevételek tíz százalékát a most véget ért világháborúban megrokkant magyar katonák művegtacsi részére.

Férfi és női szövetek selymek, bélcáruk nagy választékban kaphatók. Tiszántúli textilház

gyar paraszt sorsa függ a problémák helyes megoldásától. Nagy lépésekkel haladtunk már előre a parasztság felemelése terén...

A Magyar Kommunista Párt, a Szociáldemokrata Párt és a Szakszervezeti Tanács valamint a Szövetkezeti Tanács nevében Bónis József elvtárs tett ígéretet arra, hogy a munkások és szakszervezetek résztvevőinek a most megalakult Mezőgazdasági Központ munkájában.

lok, melyek megoldására bennünket, egyetemi hallgatókat a biztos és mély tudás eszközeivel jól kell felkészítenek...

Mi, demokratikus egyetemi ifjúság, vállalkozunk ezeknek a feladatoknak az egész magyar nép érdekében való megoldására.

Ez az egyetemi ifjúság követelése egész népünk javára a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez. Ennek a követelésnek pártfogását...

Az ankét résztvevői a Magyar Kommunista Párt egyetemi tagozatának ezt a memorandumtervezetét nagy lelkesedéssel fogadták...

MEGSZAVAZTÁK AZ OLAJMALOM KÜLTSGEIT

Már közöltük, hogy a város olajmalmot fog felállítani a vágóhidon. A tegnapi jog- és pénzügyi bizottsági ülésen megszavazták a szükséges 50.000 pengőt...

Ichabundát, lényelbundát és gyermekbundákat készít Varga Kozma Béla szűcsmester. Alföldi-palota.

Három éves munkás jogakadémia indul a fővárosban

Dr. Jávor Iván elvtárs, igazságügyi miniszteriumi osztályvezető, a debreceni Népügyészség volt vezetője keresztül utazott városunkon és nyilatkozott az igazságszolgáltatást érintő aktuális problémákról.

Hivatali útjának eredménye a sátoraljújhelyi népügyész letartóztatása és a nyíregyházi népügyészség elnökének, Bodonyi Schweitzer Mártonnak felfüggesztése volt.

Tisztaiban vagyunk azzal — kezdte nyilatkozatát dr. Jávor Iván — hogy a bíróság és ügyészség a reakció fellegvárát, elszakadtak a tömegektől...

Az igazságügyi miniszter éppen ezért rendeleiben utasította a bíróságokat és ügyészségeket az új politikai irányelvek szemellett tartására. A régi árdragitái perek megszüntetésére is nem utolsó sorban a felekkel való bánásmódról...

Nagy előrehaladás az igazságügyi szakszervezet felállítására, amely a közalkalmazottak szakszervezetének alcsoportja. Ennek feladata az igazságügyi alkalmazottak érdekeinek képviselete.

Legfontosabb feladat az átképzés és az új jogásznemzedék kinevelése. Effe vonatkozólag az első lépések már megtörténtek.

ÉRTESITEM t. vevőimet és ismerőseimet, hogy tiamtól, Burgondia-u. 2. szám alatti szíjgyártóüzlemből különváltam és műhelyemet NYIL-U. 47. SZAM alá helyeztem...

hanem a törvényhozásban és az igazságszolgáltatásban is. A jogakadémia lényege a munkás és parasztrétegek bekapcsolása a közigazgatásba és ezáltal a demokratikus fejlődés biztosítása.

Kérdésünkre, hogy elkészül-e már a háborús bűnösök listája és mi ennek a jelentősége, a következő választ kaptuk:

Az igazságügyi miniszter elkesztette az egész országra vonatkozóan a háborús bűnösök névjegyzékét, amit rövidesen minisztertanács elé bocsátanak és azután kerül majd nyilvánosságra élé.

Csehszlovákia 46.000. Jugoszlávia több, mint 20.000 német nevét írta össze, akik országukban háborús bűntettekért hajtották végre. Ennek a névjegyzéknek nagy jelentősége lesz a békétárgyalásoknál...

A város közsönnettel tartozik Végh elvtársnak

A jog- és pénzügyi bizottság legnap elismerte Végh Dezső helyettes polgármester elvtárs nagy munkáját, mellyel megoldani iquekszik Debrecen nehéz közlelemzését. Megállapították, hogy a helyettes polgármester elvtársnak nem lenne kötelelsége a beszerzésre...

Hírek hadifoglyokról

Az „Új Szó” útján üzennek hozzátartozóiknak: Varga Mihály őrmester Varga Mihályéknak, Tiszafüred, Arany János-u. 674., Simon Béla ezredes Debrecen, Szent Anna-utca 10., Endrei Jenő ezredes Debrecen, Simonffy-u. 11.

A pozsonyi fogolytáborban voltak júliusban: Babits Zoltán 1922. Nyíregyháza, Nagy István 1921. Hajdúszovát, Oláh Károly 1917. Búdszentmihály, Gyetkó Mihály 1914. Nyírkarász, Igyász László 1923. Kisvárdá. („Kis Újság”)

Autóalkatrészet roncsautó, gumit, óskavacsat eladók és veszek. Hordárkösi eladó GOMBOS vastelep ARANY JANOS-U. 5.

Rádiót és alkatrészeit veszek, javítok, eladok Fehér Barna Széchenyi-utca 3. sz.

BEMUTATUNK

egy „nem-fasiszta egyesület”-et

A MONE

A debreceni második számú Népbírósi Tanács szeptember 20-i tárgyalásán a következő kijelentés hangzott el a tárgyalásvezető tanácselnök szájából: „A MONE nem volt fasiszta, demokráciellenes szervezet.”

Nem akarjuk feltételezni, hogy a megállapítás rosszindulatú lett volna. Inkább arra gondolunk, hogy tájékoztatásból fakadt. És mivel feltehető, hogy ez a tájékoztatás nem áll egyedül, megkíséreljük eloszlatni.

A Magyar Orvosok Szabad Szakszervezetének kitűnő folyóirata, az „Orvosok Lapja”, szeptember 15-i számában alapos tanulmányt közöl a Magyar Orvosok Nemzeti Egyesületéről Réti Endre dr. tollából. A továbbiakban részben e tanulmány adataira fogunk hivatkozni.

A MONE 1919-ben, mint ellenforradalmi szervezet, kezdte meg működését pályaútját. Hivatalos brosúrájuk, mely 1940-ben jelent meg, ezt a tényt le is szögezi: „A MONE tehát a kommunista forradalom ideje alatt fogant és a rémuralom megdöntésében is nagy szerepet játszó keresztény, nemzeti és faji alapon álló egyesülés, amely megalakulási sorrendjében első az európai hasonló célú egyesülések között.” (A magyar fasisztáknak általában szokásuk volt azzal dicsekedni, hogy Európában mindenkit megelőzően voltak fasiszták. Csak éppen az a furcsa, hogy most pedig igyekeznek mindent a németekre kenni.)

Ugyanebben a brosúrában a MONE eredményeiről is beszámolnak: „... legfontosabb eredmény a numerus clausus törvénybeiktatása volt”. Valóban dicő eredmény! Hogy a tudományos életnek ártott? Hogy a népegészségügynek ártott? Ezek nem voltak szempontok a MONE-nél. Még sem állnak ennél az eredménynél, hiszen további lehetőségek kecségetnek. A máris meglévő konkurenciát is csökkenteni kell. 1941 június 17-én feliratban kéri a központi választmány a honvédelmi minisztert, hívjanak be zsidó orvosokat munkaszolgálatra. Később nő az elvárásunk: „... mely tisztelettel javasoljuk Nagyméltóságodnak, hogy ezen orvosokat Galiciába vezényeljék és legyen lépéseket a m. kir. kormány az irányban, hogy őket oda véglegesen le is telepítsék”. Egy későbbi választmányi ülésen már az az ötlet merül fel, hogy egy-egy vidéken Galiciának csak 3-3 hónapot tölthessenek, „nehogy gyökeret verjenek”. Ime, a deportálás gondolatának felvetésében is élen járt a „nem-fasiszta” MONE.

Ugyanazt a szellemet képviselték, amit befelé. Kezünkben van egyik debreceni oszlopának, a közis, merien fasiszta Csilléry András egyetemi tanárnak levele a MONE országos elnökéhez, Orsós Ferenchez: „... kegyeskedjék vagy e hónap, vagy a következő hónap egyik választmányi ülésére kitézteni a németekkel kötendő orvos-kulturális egyezmény előterjesztését”. A kérés nyilván csak fölös elővigyázatosság-

ból származott. A hírhedt Orsósnak nem volt szüksége ilyen biztatásra. Nagyon jól kiépítette ő a németekkel való „kulturális” kapcsolatokat magától is. Olyan jól, hogy Imre József egyetemi tanár egy ízben feljelentést is tett ellene az egyetemi karon, mert tudomására jutott, hogy Orsós informálta a németeket, miszerint ő liberális gondolkodású és tagja egy szabadkőműves páholynak. Németország megfelelően honorálta e kultúrtevékenységét. Német bankokból gyakran érkezett nagyobb pénzküldemény Orsós professzor címére.

Orsós és Csilléry a MONE élén! Ez magában nem garancia arra, hogy a MONE fasiszta egyesület volt? Az a Csilléry, aki a Szálasi-kormány rendeletére a debreceni egyetemet Halleba próbálta költöztetni és onnan máig sem tért haza. Az az Orsós, akit Európa ludosai közül legalkalmasabbnak találtak a náci gyilkosok, hogy „felülvizsgálja” és „szakvéleményezze” a „katyni tömeggyilkosokat”, legaljabb propagandarármesjüket. Az az Orsós, aki hajlandó volt az orvostudomány tekintélyét adni ehhez a gaztetthez, amely cselekedetével még egy súlyos csapást mért a magyar nép becsületére a világ előtt. Még egy levél van a kezünkben.

ezt Csilléryhez írták. A MONE orvosnői csoportja nevében annak elnöke, dr. G. dr. Madarász Erzsébet, „Kegyelmes Urunk! Hálásan köszönjük kedves levelét, melyben a babér-telepi nyomorgó betegek téli segélyezésére rendezett „dr. Bathányi-Stratmann László herceg irodalmi est”-tel kapcsolatban adott nekünk tanácsokat. Mi a nincstelen tömegek megsegítésében szerény tehetségünkhez képest azért akartunk résztvenni, mert a műveltségi társadalmi osztályok aránylag igen keveset tettek eddig ezek érdekében s a szeretetteljes jóakarati hiánya miatt igen könnyen kerültek ezek kommunista és szociáldemokrata agitátorok karmaiba.” Ehhez nem is szükséges kommentár.

Végezetül Réti dr. tanulmányának szavait idézzük: „... igyekeztünk megrajzolni a Magyar Orvosok Nemzeti Egyesületének útját tevékeny ellenforradalmárokodáson, egyetemi verkedéseken, gyűlölködő törvényeken, erőszakon, deportáló vagonokon keresztül az ország kiszolgáltatásáig a német hódítók kegye-kedvére és ezzel az ország elpusztításáig.

Ilyenfajta ténykedésre demokratikus országokban egyetlen megjelölést szoktak használni: hazaárulás”. R. E.

Vitéz Reakcozy József

levele a hét eseményeiről, barátságához, Árdrághy Tódorhoz

Kedves Tódor!

Alig jutok hozzá, hogy írjak neked, annyira lefoglaltak a választási előkészületek. Nem is tudod, mennyi munka van ezekkel a küldésekkel. Csak legutóbb Hajdúszovátón négy teljes napomba került a Kisgazdaszavalkókorús betanítása. — Még szerencse, hogy csupa rendes, megbízható igaz kisgazda vett részt benne: két orvos, nyolc jóaszt, négy igazolatlan középső tisztviselő, három nyugalmazott nagybirtokos és hét egyetemi hallgató. Ebből is láthatod azonban, hogy jelentős népi tömegek állnak a háttam mögött. Nem is félek a választásoktól, — majd csak elbánunk azzal a néhány millió okvetellenkedő munkással és paraszttal, akik most mindenáron bele akarnak kotnyeleskedni a politikába.

Mit hallottál egyébként Szálasiról és társairól? Nem hiszem, hogy most ugyanmar hazajönnének, mert vannak az országban quantity elemek, akik kellemet-

lenkedni szeretnének nekik. A Népbírósaq elé még csak odaállnának, ott úgy sem történhet különösebb bajuk, ezt még csak elintéznék nekik Szegő Vilmos, de ezek az alakok még képesek igazoló bizottság elé utalni őket, ahol előfordulhat, hogy dorogálásban részesülnek. Pedig tudod, hogy milyen érzékenyek, Szálasi is, Imrédy is, meg a löbbsiek. — nem szívesen teszik ki magukat az ilyen kellemtelenségeknek.

Jobb is talán, ha külföldön maradnak, — végredményben ott is kell valakinek erősíteni a reakciót. Mi itthon inkább vállaljuk a többletmunkát, kitarunk becsületesen az őrhelyünkön. Küzdünk minden erőnkkel a reakcióért. Azzal se törődünk, hogy időnként ráakadnak a fejqvereinkre. Szerzünk helyette újat. Már van megint elrejtve két sordrófánk, három piszkavasunk és néhány beszédünk, mely a Vásáry-féle demokráciát dicséri.

Szeretettel üdvözöl JÓSKA.

VÁLASZ

Számtalanszor megjelentek már a „Debreceen” című újságban kifogások a háztömbbizalmi rendszer ellen és most újabban egy „nem egészen független munkás” aláírással megjelent cikk vitatja a rendszer törvényességét. Az a bizonyos „nem egészen független munkás” megítélésünk szerint is „nem egészen független”, mivel a reakciók függvénye. Hát igen tisztelt uram, lehet, hogy Ön nem tud rendszerünk törvényességéről, mivel valószínű, a hátsó kapun csak a napokban lopakodott be városunkba és így nem igen van tudomása az itt történt változásokról. Vegye tudomásul, hogy Szervezetünk igenis törvényes, mert a Nemzeti Bizottság a Szakszervezeteket bízta meg a Szervezet létrehozásával. Már ezt senki nem vitathatja, hogy ez így nem törvényes.

Hogy a háztömbbizalmi politizálás, azt nem akadályozhatja meg senki, még az igen tisztelt „nem egészen független munkás” sem. Mert a demokrácia megköveteli, hogy a Szervezet munkásai által kinevezett háztömbbizalmiak igenis politikáljanak. Még pedig jól politikáljanak. Nem fog megegyeszer sikerülni a reakciónak a szervezett munkások, száját befogni.

A háztömbbizalmiak szervezése a város lakóinak ügyében tartja éhán-dóan a kezét és mint jó orvos mindig tudja, hogy milyen gyógyszert kell alkalmazni. Minden alkalommal segítségére siet azoknak, akik erre érdemesek.

Igen, a munkásegység jegyében agitálunk, mert ezzel is közönséget és a demokráciát szolgáljuk. Tudjuk, hogy ez a reakciónak nem tesz jó, de azért mi mégis visszük harcunkat következetesen azok ellen, akik minden alkalmat felhasználnak, hogy a demokrácia kifejlődését megakadályozzák.

SÁNDOR LÁSZLÓ főbizalmi, FARKAS GYULA főbizalmiak titkára.

A háztömbbizalmi válasza

Ha kortesfogás helyett a háborús bűnösökről fogják lerántani a piszkos lepedőt és nem pártolják őket, akkor meg fogok hajolni Önök előtt. De amíg ez meg nem történik, addig nem fogom engedni, hogy támadjanak, sem engem, sem a magyar nép többi dolgozóját.

Mogyorósi Mihály háztömbbizalmi.

Az állami bányák rohammunkája

Table with 2 columns: Month and Tonnage. September 3. 318.5 tonna, September 6. 387. tonna, September 10. 413. tonna, September 14. 534. tonna, September 18. 518. tonna.

A szakom beszélnek, így emlékedett Barossakna—Perocs—Jukobánya széntermelése két hét alatt. Az államosított bányák főlénye a magánkezes lévőkkel szemben kezzelfogható megadhatóan eredményeket mutat. Az állami bányák munkásai éltetviselet példát mutattak arra, hogy mire képesek a dolgozók akkor, ha tudják, hogy maguknak dolgoznak. Az eredmény a kételkedők előtt csodálatosnak tűnhet fel, de mi tudjuk, hogy ezt is felülmúlják majd a versenyre kelt magyar bányászok.

150 vagon búza 3 nap alatt

Vasárnap elindult a mezőgazdasági oszereakció első szállítmánya vidékre. Három nap alatt 150 vagon búzát kapott Budapest munkáscsapa azoktól az iparórikkoktól, melyeket az országos akció keretében vidékre küldtek. A búzát hivatalos áron vették át, de az iparórikkokt is hatóságilag megállapított áron kapják a falu dolgozói. A csereakcióval a város munkáscsapa példát mutat, hogy komolyan teszi a gyakorlatban is megvalósítja a munkás-paraszt összefogást. Ez a kezdeményezés sokkal nagyobb mértékű ösztönzést jelent a munkáspártok főlényes választási győzelme esetén. Egészen bizonyos, hogy a munkás-paraszt összefogás a spekuláció roményeit tönkretesz fogja tenni. A hét végén további 40 teherautó textilneműt, mezőgazdasági gépet, sőt és petróleumot fog vidékre szállítani. Egységes gazdasági rendszerben, ahol a munkáspártoknak döntő szerepe van, intézményessé válnak majd ez a mezőgazdasági oszereakció.

Kötőfék, ístráng, abrakostarisznya kaphatók Kontsek László cégnél, HATVAN-UTCA 6. sz.

Fizessen elő a Néplapra

Egy szakaszvezető alkonya

Hát már ezt is lehet? Egy szakaszvezetőt? Elmozdítanak minisztert, felakasztanak államférfit, lemondhatnak vezérigazgatót, rendben van, de egy szakaszvezetőt bíróság elé állítani, ez komoly dolog, itt mégis történt valami...

A legnagyobb hatalmú ember volt, akivel valaha találkozottam. Korlátlan úr, keretlegény, igazságot, pontot és rugást megadhatatlanul osztott... Ebedélni tilos volt a közelében, mindennap más ember tisztította cipőjét, külön kabáthordója és külön eszaka-vívója volt. Egy emberrel, mert jelenteni mert, hogy ügyekön rugódt, szikladarabokat hordatott egy nap oda és vissza. Az ő sujtó puskatusa volt a jog és pófabavágó ökle a törvény. Egy szavára úgy kellett a földre zuhanni az embereknek, hogy képüket a földön összeverjék. Szemüveget tört, haját lépett, gúzsba kötött, hatalmas úr volt. A csillé- tolok csak rohanva járhattak több kilométeres pályájukon, inni nem adott, vacsorázt csak akkor lehetett, ha ő helyesnek találta.

Hadházy Géza szakaszvezető úr, ki rendszeres kommunista üldözöskét tartott és füttyszóra hasaltatta, küsz-tatta, ültette, futtatta páriáit, most a rendőrség foglya. Nincs puskája, derékszíja, csillogó gombjai. Azt mondja, hogy „kérem” és „tisztelttel”. Alázatosan pislog, hajlong. — kiábrándító. Hiába, a legnagyobb embereket, még a keretlegény szakaszvezetőket is kikezdi ez a gonosz idő...

(KEMÉNY.)

Szeptember 23-án keletmagyarországi PARASZTNAP DEBRECENBEN Délelőtt 10 órakor a Koszút szobornál NAGYGYÜLÉS

CIGARETTAPAPIR békebeli minőségben még mindig legolcsóbban GYÖRGY IMRE-É BUDAPEST V., Deák Ferenc-u. 15. Mindennemű papíraru nagy raktára.

Apróhirdetések és előfizetések. Iskolaszerek, szépirodalmi és ifjúsági üdön-sd-ök Radhai gyorsuló tan-könyv kapható a KULTU-RABAN. Piac-utca 53. sz.

A Cabinet Noir-tól a Gestapon kezesztül - a Kis Újságig

A magyar történelemben sűrűn találkozunk olyan eseményekkel, amikor külföldi zsoldban álló kémszervezetek ásták alá az ország érdekeit. A habsburgi idők Cabinet Noir-ja sok becsületet magyar cél sírásójává vált. A közelmúltban a Gestapo szolgálta ki külföldi érdekek számára a magyar érdekeket.

A felszabadulás után azt hittük, egyszer és mindenkorra vége szakad ennek az átkos spiclirendszernek. Annál nagyobb volt meglepetésünk, amikor a Független Kiszгада Párt bizonyos szárnnyának módszereit kezdtük tapasztalni.

Az utóbbi időben többször előfordultak összetűzések az egyes politikai pártok között. Nem véletlen az sem, hogy ezekben az összetűzésekben az egyik oldalon mindannyiszor a Független Kiszгада Párt állt szemben valamelyik demokratikus párttal. Előfordultak túlkapások minden oldalon, a maunk részéről azt sem tagadjuk, hogy akadtak

kommunisták is, akiknek egyéni akcióit a párt összessége elítélte és letörte. Az a módszer azonban, amelyhez a Független Kiszгада Párt folyamodott, nagyon sokban hasonlít a fentebb említett rendszerekre. A párt reakciós jobbszárnyának egyik vezetője, Varga Béla (ugyanaz a Varga Béla, aki az újjáépítés hiábavalóságát igyekezett annakidején bebizonyítani) ma jelentette be a „Kis Újság” hasábjain, hogy a Kiszгада Párt elleni tüntetésekről azonnal tudomást szereznek az illetékes angol-szász körök. Az informátort Varga Béla szerénysége tiltotta megnevezni.

Nem hisszük, hogy ezek a nemzetellenes áskálódások különösebben hátrálthatnának Magyarországot a demokrácia útján, de elvi szempontból kell szót emelni azok ellen, akik kortársaik érdekében hajlandóak külföldön gyengíteni a magyar demokrácia tekintélyét. A magyar demokrácia nem üríthet többé házárukat!

Kokas a moziban

Sokszor olvastunk már a modern amerikai fejqinlétekről. Mindenféle felszerelék ezeket a fejqházakat, tornateremmel, előadó teremmel, — még mozival is.

Ugylátszik, az amerikai példát kívánta követni a népügyészség. Az egyik fővárosi lap munkatársa arról számol be ugyanis, hogy moziban találkozott a népügyészség által nemrégiben letartóztatott dr. Kokas Esterrel, a leánylevente mozicalom vezetőjével. Nem tudjuk elképzelni másképpen a dolgot, minhoqy a budapesti népügyészségnek, annyira meglestettek az amerikai fejqházak reformjai, hogy

saját keretükben ők is meg akarták valósítani a fejqencmozit. Lehetséges azonban, hogy a népügyészség fojqházában technikai nehézségekbe ütközött a mozi felépítése s ezért alkalmanként becsületszó mellett moziba küldögetik őket.

Vannak azonban a háborús bűnösök között olyanok is, akik nem részesülnek ezekben az előnyökben. A rosszlekezetű jobboldali író Fejq Gézát például vidéken dolgoztatják egy közhivatalban, mint városi levéltáros. Lehet, hogy szegénynek nem is futja mozira a köztisztviselői fizetésből.

Árak...

Egyik munkatársunk egy csö tengerivel a kezében állított be a szerkesztőségbe. Gusztusos, szép csö volt, — kedvet kapott hasonlóan a másik rovat vezetője is.

— Itt árulják a sarkon 15 pengőért — igazította útba a tengeri boldog tulajdonosa. Kollégánk lement a sarokra, meg is találta a tengeriarust. Vigán árulta a csövet — 20 pengőért.

Tudomásul vesszük, hogy az „üzleti vállalkozók” rezsiköltsége állandóan növekszik, de sehoqysem tudjuk kiszámítani, hogy nem egészen 10 perc alatt milyen rejtélyes költségnövekedés okozhatta a 33 százalékos áremelkedést?

Hasonló a helyzet a piácön. Önkényesen árúrol-

órára emelik az árakat, látva, hogy nincs az az élelmiszer, amely bármilyen áron el ne kelne. Véget kell vetni annak, hogy lelkiismeretlen üzerek az éhes gyomrokon harácsoljanak maquknak meg nem érdemelt vagyont. Számítalanszor vagyunk tanúi olyan jeleneteknek, hogy az árusok annak az árnak a kétszereséért adják tovább az árut, amelyért közvetlenül előtte a termelőtől megveszik. A legszigorúbb megfőrlő intézkedésektől sem szabad visszariadni ezekkel az emberi mivoltukból kivetkőzött hiénákkal szemben.

De bizonyítja mindez a munkásszövetkezetek szükségességét is. Ha minden vonalon eredményesen oldjuk meg a szövetkezetek létezésének kérdését, ha elérjük, hogy minden dolgozó a szövetkezetek útján szerzi be szükségleteit, önmagától omlik össze a spekuláció jelleqvára. H a j d u.

MEGÉRI A FÁRADTSÁGOT ha megtekintí szövetkülönlegességeinket MÁRKUS és DUKESZ PIAC-UTCA 51. SZAM.

SS-jelvény és kitüntetés a vádirat mellett

Önkéntes SS-katoná ellen készített el a vádiratot dr. Garancsy Mihály népügyész. Székely Zsigmond a német megszállás után minden külső kényszer nélkül jelentkezett a német hadseregbe. Munkaadója vallomása szerint attól a pillanattól kezdve nem lehetett bírni vele, mindenkivel nagyhangon, fenyegetőzve beszélt. Októberben behívták, mint SS harcolt az oroszok ellen. Kápolnásnyéknél megsebesült, kitiüntetés is kapott, ami bűnjelként szerepel most az íratok között. Holmija közt egy SS-jelvényt is találtak.

A meglepetések napja

lesz szeptember 29. a debreceni újság számára. A Magyar Kommunista Párt rendezőgárdája nagyszabású szüreti mulatságot rendez az Arany Birkában. Kitérő műsort állított össze a rendezőgárda. Fellépnek a műsor keretében Genesi Sári elvtársnő, Turcsi Gitta, Timár Ila, Szabó Samu, Hajdu Péter, az egyetemi munkás-színjátékosok és a szociáldemokrata kabaré színjátékos csoportja. A rendkívüli érdeklődésre való tekintettel ajánlatos helyekről már jóelőre gondoskodni.

A munkásság öltözködése

A letunt reakciós világ a munkások dolgozóit csak szakadt és foltos ruhában tudta elképzelni, így ábrázolta szobrain és festményein, de suhogó selymekkel, drága bársonnyal díszítve azokat, akik végleg letűnnek a világ színpadáról. A demokráciának ezzel szemben az a törekvése, hogy minden téron emelje a munkás életvonalának szintjét, egészséges, napfényes és világos lakáshoz juttassa a dolgozókat és a munkásembereknek, a munkásszónokoknak megfelelő ruhákat adjon.

Ez a törekvés vezet most a Debreceni ösi Vásár vezetőségét, amikor engedve a Vásáron résztvevő iparosok és dolgozók kérésének, a Debreceni ösi Vásár nyitvatartásának ideje alatt ezeknek közreműködésével több ruhabemutatót rendez.

E ruhabemutatók művészi megrendezésével a Vásár vezetősége ifj. Lendvay Ferencot, a Csokonai-színház fiatal rendezőjét bízta meg, akinek elgondolása az, hogy a dolgozóknak mutassa meg egy művészi megrendezésű bemutató keretében, hogy kereseti viszonyaiknak és a mai idők szellemének megfelelően hogyan öltözködjének. Nem uniformisszerű, merev vonalú ruhákra gondolt, hanem olyanokra, aminkkhöz joga van minden dolgozónak és amilyeneket azelőtt talán elegánsnak hívták. A dolgozónak joga van hozzá, hogy tartós és jó anyagból készült ruhában járjon, mert hiszen ő építi fel ezt az országot és a munkásnak, az iparosnak kétfős örömet szerez az, ha munkásszövetkeze számára készíti jól szabott ruhát, vagy kezes alakú cipőt, esetleg a gyárak dolgozó leányainak hajátörzsa be tetesztés frizurába.

Ezek a bemutatók tanácsot adnak a dolgozóknak és emelik a Debreceni ösi Vásár látványosságainak színvonalát.

MODERN GRAMMOFON TÁNCLEMEZ nagy választékban kaplato Szendrő Batthyány-utca 22. sz.

BUNDÁK nagy választékban olcsón SZEMERE szücsnél Budapest, VII., Erzsébet körút 26. MASODIK EMELETEN!

Allandó nagy készárú raktár, viszonteladóknak is!

Férfi ruha-nőikabát, férfiszövet-bélésárú VAGÓ RUHA Széchenyi és Piac-utca sarok

Iparosok és kereskedők igazolása

Az I. fokú Iparhatóság a Kereskedelmi és Iparkamara közreműködésével megkezdte a kereskedők és iparosok igazolását. Közel 7000 iparúzó igazolásáról van szó, melynek munkáját a bizottság hétfő és szombat kivételével folytatóláatosan minden nap végzi.

A vonatkozó rendelet értelmében nem minden iparúzó kerül az Igazolól Bizottság elé, mert egy előzetes bizottság mindazoknak az ügyét, akiknek politikai magatartása ellen kifogás, vagy észrevétel nem merül fel, illetve baloldali magatartása közismert, maga bírálja el és mindjárt igazoltnak jelenti ki. Ennek az előzetes Igazolól Bizottságnak tagja az Iparhatóság kiküldötteje, a kereskedelmi és iparkamara képviselője, az Iparhatóság, illetve Kereskedő Társulat kiküldötteje, továbbá a szakszervezet és a rendőrség politikai osztályának kiküldötteje.

Az Igazolól Bizottság csütörtökön ült össze és megállapította, hogy először az iparosok kerülnek igazolásra. Az igazolás kedden, szeptember 25-én kezdődik, amelyre a szakszervezettől szakmabeli megbízott kiküldetését kéri, tehát az asztalosok igazolásiához az asztalosipari szakszervezet, a szabóiparosok igazolására szabó-

szakszervezet kiküldöttejét stb., hogy minél szélesebb körben nyerjen megvilágítást az iparúzó multbeli politikai tevékenysége. A bizottság megküldi az igazolásra kerülő iparúzó névsorát a rendőrségnek, szakszervezetnek és szakmai érdeklékviseletnek, hogy előre, megfelelő időben összegyűjthessék az igazolásra kerülő iparúzó személynre vonatkozó adatokat. Kedden az asztalosiparosok igazolása kerül a bizottság elé. Az asztalosok szakosztályába tartoznak a kaptafakészítők, hangszerkészítők és faesztorgályosiparosok is, kiknek igazolási ügye szintén ezen a napon kerül tárgyalásra. Még ezen a héten folytatóláatosan tárgyalja a bizottság az ácsiparosok, bádógos-, kéményszerő-, címfestő- és cipésziparosok igazolási ügyét.

Ezúton kéri fel a hatóság mindazokat, akik a fentebb felsorolt iparúzóknál népellenes tevékenységrel, jobboldali magatartással tudomással bírnak, hogy erre vonatkozó adataikat pontosan megjelölve, név és cím alárírással az I. fokú Iparhatósághoz (Rendőrség, földszint 35.) mielőbb adják be. Az asztalosokra vonatkozó ilyen beadványt legkésőbb kedd délig kell előterjeszteni.

„Ha megtámadnak bennünket, mi is támadunk!”

Iptunk már egyszer arról a kísérletről, amely szerint a Kics-testvérek szörctnek visszavenni a munkásoktól a börgyárat.

Ebben a kérdésben a gyár vezetősegyület hívott össze, ahol megállapították, hogy valószínűleg a Kics-testvérek városházán lévő összeköttetése folytán történhetett meg az, hogy tárgyalásra hívták fel a munkásokat a városházára. Kijelentették, hogy ők egy percig sem vették komolyan a történetet, de ha megtámadják őket, ők azzal válaszolnak: nem adóhat olyan körülmény, mely rákényszerítse őket a gyárnak a Kics-testvérek tulajdonába való visszaadására.

Két héttel ezelőtt járt kint náluk a volt tulajdonosok egyike és kijelentette, hogy ezúttal ágában sinos visszakeréni az üzemet, mert nem akarnak ismét bajt vonni a nyakukba. Ugyátszik, ez a látogatás ártott meg a volt tulajdonosoknak, mert láthatták, hogy a legnagyobb rendben megy a termelés, egyáltalán nem jelent zavart az, hogy a gyár a Szövetkezet

kezében van. Ezen felbuzdulva indultak el azon az úton, hogy valamiképpen ismét birtokukba kaparintsák az üzemet.

Meg kell állapítanunk, hogy a börgyár ténylegesen többet termel azóta, amióta a Szövetkezté. A közéletnek is komoly kára volna abból, ha ismét a régi tulajdonosok kezébe kerülne, mert előfordulhat az is, hogy a gyár összes munkásai otthagyják munkahelyüket, vagy jobbk esőben elvesztik munkaközüket és a termelés teljesen lecsökkenhet.

Az ülésen bejelentették a munkások, hogy bármilyen támadás érte őket, ők megállják helyüket, mert mindannyian egyet akarnak és az összetartás, együttműködés csakis egyelőmet hozhat.

Egyikük kifejtette — és ehhez valamennyien csatlakoztak —, hogy „örösek vagyunk, érezzük a magunk igazát és ezért az igazságot bárkiely nem embenzünk és ha megtámadnak bennünket, mi támadással válaszolunk!”

Az újjáalakult Termelési Bizottság rendeletei:

Ez év őszén a termelő gazdálkodók a szántó művelésű területeiknek általában legfőjebb csak a felét vessék be kenyérgabonamagvakkal, hogy olyanoknak is jusson, akiknek kenyérgabonavételmagja egyáltalában nincs.

Ha valaki a szántóföldjének területén és a felteltonul jogos és fontos gazdasági szükségleten felül készlettel rendelkezik, tartozik ezt a termelési bizottságnal azonnal, de legkésőbb szeptember hó 26-ig bejelenteni és azt a szabadvásárlási érték megterítésre, illetve esetleg eserettermérek ellenében az igénylők között való szétosztásra felajánlani.

Aki ilyen felesleges készletről biztos tudomással bír, az ellenőrzés és a jogos igénylésének elsősorban való ki-elégíthetése céljából szolgáltatson részletes és pontos adatokat.

Míg az ősi szántás és vetés rendszer és teljesen elvőgezve nincs, addig a tavaszi vetemények alá való szántási elómunkálatok mellőzendők.

Az összes üzemképes traktorok, amennyiben eddig nem lettek, azonnal kezdjék meg a szántási munkálatokat és azokat folyamatosan végezzék. Üzemanyagok vannak és azok az eddigi helyeken igényelhetők és felvételazhetők.

A kölcsönös megsegítés elvének alkalmazásaképpen minden igazságszágal rendelkező személy, üzem, társulat, vállalat stb. köteles lesz a szabadon választott munkáltatók és az illetékes dűlőbiztosítól igazolni, hogy az év november hó 25-ig állatonként leg-

alább 20 k. hold területű földet szak-szerűen megművelt.

Aki saját földjét esetleg megművelte, köteles összes igazságszágaival azonnal mások segítségére sietni, az ősi szántási és vetési munkálatok mielőbbi befejezése érdekében.

Az igazságszággal végzett bér munká dija k. holdanként, legalább 12 em, mely szántás, kötszéri boronálás és vetés rendszer elvőzése és igazolása után 2 (kettő) métermáza ösvenstengeri, vagy szabad megogyezés szerint ennek megfelelő értékű más termény, takarmány természetben. Ezen felül a munkáltató gazda köteles a nála szántási és vetési munkálatokat végző egyeneket rendszer élelemmel, az alátokat pedig megfelelő kiadás takarmánnyal, illetve férőhelyekkel is ellátni.

Ha traktorral történt szántás után végeznek csak vetést és készvári boronálást, úgy ezen bér munkának dija 50 (ötven) kg. ösvenstengeri, esetleg ezt helyettesítő arányos értékű más termény, takarmány.

A mezőgazdasági gépjavító üzemen soron kívül végeztek el a hozzájuk érkezett gépek szükséges munkálatait, hogy az összes mezőgazdasági gépek állandóan és eredményesen üzomban tarthatók lehessenek.

Mindazok ellen, akik a jelen rendelkezéseket nem idejében és módjával teljesítik, vagy megszegik, illetve kijátszák, — igen szigorú büntető eljárás lefolytatását kell elrendelni a termelési bizottságnak.

HIREK

Egy reakciós gyökerben megakadtam...

Tanuló társaim! Felhívom a figyelmetek arra, hogy ha észrevettétek: a főnökök reakciós szellemmel jár el veletek szemben, azonnal induljatok el oda, ahol orvosolni fogják sérelmeiteket. En. Görög Anna beszégettem 1945 június hó 1-n és a próbahetem nagyon jól telt el. Főnökömet szerettem, munkámat rendszeresen elvéggeztem. Majd a főnököm, Deli Margit ráért arra, hogy későn engedett hazra, 8 és fél órai munkaidőmet meghosszabbította, fizetésemet nem rendezte szabályszerűen. Mindezek miatt lépéseket tettem a szakszervezetben. A főnököm a szakszervezet törvényeit nem szívesen követi!

reakciós szellem mosolyog a lelkiéletén. Szigorúan járt el velem, Elzavart, szerződésem felbontotta.

Tanuló társaim! En még 14 éves vagyok, az élet útján most indultam el. A nőszabóságot nagyon szeretem, de egy reakciós gyökerben megakadtam.

Tudomásotokra hozom, hogy én a reakcióval szemben kellőképp eljárnam. Tanulók, erősek legyetek, követeljétek joaitokat, mert miénk a jövő!

GÖRÖG ANNA.

Változtatás nélkül közöljük G. Görög Anna levelét. Búszkék vagyunk a hátor kis munkaslányra és társaira, az öntudatra ébredő ifjú magyar proletároknak. (Szerk.)

Apróhirdetését adja fel VASS és ILYÉS vaskereskedésében. Piac-u. és József kir. hg.-u. sarok

IDÓJÁRÁSJELENTÉS: Kissé élelmebb délnyugati szél, felhősebb, továbbra is száraz idő, a hőmérséklet nem változik.

A MKP monostorpályi vezetősége jegyzőkönyvet küldött el a debreceni rendőrkapitányságra. Lezárta, hogy a Kis Újság című kisgazdapárti lapban megjelent cikk, melynek címe: „Rejtélyes bíróválasztás Monostorpályiban”, teljes valótlanoságot tartalmaz. Kéri a nyomozás levezetését és a rágalmazó megbüntetését. A cikk szerzője Reményi József debreceni hírlapíró.

Egy alkalommal kitűzte már a Népbizóság tárgyalásra ifj. Fentős Kálmán ügyét. Fentős munkásszáznál volt keret, ilyen minőségben a szakosok kegyelkenkedéseken is túltett. A tárgyalást el kellett napolni, mivel a romániai tanúk nem érkeztek meg. Azóta hosszú idő telt el, a népiügyszég, most ártít a rendőrségnek, hogy a vádlott szabadlábrahelyezését nem elengedi. A rendőrség az internálási ennek dacára érvényben hagyta.

Ismeretlen férfi holttestét találtak a Bősörményi úti sorompónál. Fején véres seb volt.

A jog- és pénzügyi bizottság határozata szerint a Megolcsay Nagyfőle ügylete a Parasztpárt kapta meg, itt lesz a „Sarló” könyvesbolt.

ORVOSI HIREK. Dr. Kürthy László fül-, orr-, gége szakorvos, v. egyetemi tanárségéd rendelője Kossuth-u. 60. sz. alatt megnyitotta. Rendel: d. e. 10-12-jg. d. n. 3-5-ig.

Dr. Faluhelyi László egyetemes orvosudor, a fogklinikai externánsz rendel 9-11 és 3-5. Kül-utca 62.

Az Újkert 72-es házszám lakói 26-án reggel gyülekezzenek újjáépítési munkára a Lehel-utca sarkán 6 órakor.

A debreceni I. sz. igazoló bizottság közhírté teszi, hogy az ügyvédek, ügyvédjelöltek, közjegyzők, közjegyző helyettesek igazolása október 4-én, 9-én és 10-én kerül tárgyalásra (Rendőrségi épület, földszint 27-es szobájában.) A jelzett napokon délután 3 órakor. Panaszkok a bizottság jegyzőjénél, vagy a demokratikus pártok helyiségeiben adhatók be.

Adózás, könyvelés: könyvelési szakiroda. Vörösmarty-u. 24. Tel. 117.

A református Kollégium gimnáziumának, tanítóképzőintézetének és polgári fiúiskolájának évenyi jelentéselete folyó hó 24-én, hétfőn délelőtt lesz a Kistemplomban. Gyülekezés 11 órakor a Kollégium udvarán.

Traktorhoz pótkocsit 3-4 heti használatra kölcsön keresünk. Ajánlatokat „Traktor” jellegre, a kiadóba kérünk.

Aki tud Hamról, Erdődy Zoltánról, aki 1921. évi születésű, hirdetés honvédt. Tábori posta száma Z. 443. Alkotmány Budán esett fogságba s ez év húsvéján az újpesti foglytáborban volt, szíveskedjen értesíteni szüleit: id. Erdődy Zoltán Debrecen, Batthyány-utca 9.

Hivatalos megkeresés elintézése céljából, felkérem a debreceni kerületi méhészeti felügyelőség területén lakó méhészeket, hogy az alábbi adatokat, saját érdekükben, sürgősen jelentsék be a debreceni kerületi méhészeti felügyelőségnek délelőtt 9-1 óra között, l. az 1944. évi méh állomány, 2. háborús veszteség, 3. jelenlegi méhállomány. Debrecen, Hadházi-utca 23. sz. alá. Állami Méhészeti Felügyelőség.

Felhívom a dűlőbiztosok figyelmét, hogy a közmunkavállalás bevételeire szolgáló úrlapokat a szakszervezeti székházban (Arany János-u. 2. sz.) a titkárságon átvenni szíveskedjenek. Közmunkaügyi Hivatal főnöke.

Mozdulatművészet, halelt. gyógytorna tanítás! Sajó Judit okl. mozdulatművész és gyógytorna tanárnő iskolájában, Deák Ferenc-u. 6.

Gyermekről fényképet Gisser fotónál, Piac-u. 43.

Símai gyorsíróiskolában állandóan beiratkozhat, államvizsga, vasútkedvezmény, Piac-utca 75.

Gálné-Lévay gyorsíróiskolába tanfolyamkezdés, Államvizsga, Vasútkedvezmény. Domb-u. 22/b.

Gyermek- és esküvői felvételek a volt Ruzicska-műteremben (Piac-u. 32. sz.) régi vezetés mellett ismét készülnek. Menyasszonyi ruhát kölcsönözök.

Dr. Naményiné gyorsíróiskolájában, gépiróiskolájában tanfolyamkezdés, Államvizsga, vasútkedvezmény. Piac 58. Linóleumház. Gépirásmunkavállalás.

RÁDIÓJAVÍTÁST villanszerelést vállalunk, anyagokat és alkatrészeket veszünk.

Mayer-cég Kossuth-u. 18. Batthyány-u. 5

PÁRTÉLET

Folyó hó 24-én, hétfőn minden üzemben és kerületben pártnapokat tartunk.

Program: Mit tejt a Kommunista Párt a parasztságért?

Előadók: Belváros 5 órakor dr. Kárpáti László, Vagonyvár 5 órakor Ménes János, Dohánygyár 4 órakor Barbay Kálmán, Népszövetkezet I. sz. börtgyára 4 órakor Husz József, Fehér Lászlóné, MÁV forgalom 5 órakor Radó István, Pütház 4 órakor Vég Dezső, Rákosi-telep 6 órakor Darvasi István, Szabadság-telep 6 órakor Beeskerky Sándor, Domokos L. fél 7 órakor Selyem Gábor, Harman Irén, Klinika 5 órakor Lantos Sándor, Augustia 5 órakor Soós Levente, Villanygyár 3 órakor Pogácsás Antal, Csapokert fél 7 órakor Fássy Péter, Szathmáry István, Tűzoltók háromnegyed 1 órakor Juhász Irén, Kereses-telep 6 órakor Csatáry Dániel, Faragó Mihály, I. Cipőgyár fél 6 órakor Kővári László, Piko börtgyár 4 órakor Némethi József, verébörtgyár 5 órakor Kulcsár Ferenc.

A szept. 30-i Nőnap-ot előké szító propaganda bizottság kedden d. u. 5 órakor ülést tart Piac-utca 58. sz. alatt. Pontos megjelenést kérünk!

A Szabadság-telepi Kommunista Pártszervezet vasárnap délután 5 órakor taggyűlést tart. Kérjük az elvtársak pontos megjelenését. Vezetőség.

MEGYEI PÁRTÉLET

A MKP hajdúmegyei bizottsága a megyében a következő helyeken rendez műsorral egybekötött nőnapokat: szept. 23-án, vasárnap d. u. 3 órakor Hajtinánás, Hajdúdorog, Hajdúböszörmény, Kaha, Földes, Egyek, Tiszecsége, Vámospéres, M. kerpéres, Hajdúszoboszló.

Hűség- napok szept. 25-én a következő helyeken lesznek: Józsa, Püspökladány, Nádudvar, Hajdúhadház, Teglás, Hajdúsámson, Hajdúszovát, Tetélen, Balmazújáros. Minden szervezetbe központi előadók lesznek kiküldve.

Hány hadifogoly érkezett eddig Debrecenbe?

Minden nap, ha nem is túlnagy számban, de érkeznek haza hadifoglyok. 16-án 301, 17-én 237 — közülük 30 debreceni vagy környéki —, 18-án 490, ebből 20 debreceni vagy környéki; 20-án 180-an — 25 debreceni vagy környéki —, 21-én 250 — 44 debreceni vagy környéki —, 22-én 300, ebből 87 debreceni vagy környéki. Az esti órákban körülbelül 500 debreceni és környéki fogoly volt útban Püspökladányból Debrecen felé.

A hadifogolyfogadó bizottság három tiszthelyettese fog elindulni a jövő héten a környék falvaiba és városaihoz összegyűjteni a lakosság adományait a foglyok részére. Azért vált ez szükségessé, mert Debrecenben is elcsúszott állomást létesítettek és így megtörténhet, hogy egyik nappal a másikra öt- vagy tízezer fogoly is érkezhet Debrecenbe.

Búzát, rozsot, árpat, lengerit minden mennyiségben vásárol az Apafi Gőzmalom

SAKSZERVEZETI HIREK

A kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete felhívja tagjait, akik fatermelésben részt akarnak venni, megbeszélést végez hétfőn d. u. fél 6 órakor a befizető helyen jelenjenek meg. Vezetőség.

Mindazok a hadirokkantak, akik fatermelésben részt akarnak venni, sürgősen jelentkezzenek összeírásra végett Kossuth-u. 43. sz. alatt a Hadirokkantak helyiségében.

Szellemi munkások szakszervezete hétfőn d. u. 5 órakor választmányi és bizalmi ülést tart (Arany J.-u. 2. sz.) Vas- és fém munkások ma d. e. fél 10 órakor taggyűlést tartanak.

Húspári munkások ma d. e. 10 órakor tisztújító ülést tartanak. Megjelenés kötelező.

Házartási alkalmazottak ma d. u. 4 órakor gyűlést tartanak (Arany J.-utca 2.)

Házfelügyelők szakszervezetének vezetősége ma d. u. 3-5 óráig hivatalos órát tart Arany J.-utcai helyiségében. Felhívjuk a tagok figyelmét a tagdíjak megelőző befizetésére és a még fel nem vett tagoknak megelőző beiratkozására. Vezetőség.

Famunkások munkából jövet hétfőn délután gyűlést tartanak a szakszervezeti székház földszinti nagstermében.

Felkerjük az üzemeket és munkaadókat, hogy szak- és segédmunkások felügyelőségüket jelentsek be a Szakszervezeti Munkaközvetítő Hivatalnál ma d. e. 25. sz. alatt.

Felkerjük az összes munkanélküli szak- és segédmunkásokat és munkanélküli munkaadókat, hogy nyilvántartás és közvetítés végett haladéktalanul jelentkezzenek a Szakszervezeti Munkaközvetítő Hivatalban. Hatvan-u. 23. sz. 4. ajtó.

A SZAKSZERVEZETI MUNKAKÖZVETÍTŐ HIVATAL KÖZLEMÉNYE

Alkalmazást kaphalnak: 3 szabó, 1 szalgaffüreszes munkás, 1 mindenos kenyháleány, 2 mindenos főzőnő.

Alkalmazást keresnek: 2 lakatos, 1 vaszertergályos, 2 géplakatos, 1 fapápai gépmunkás; 1 fodrász, 2 cukrász, 2 gyárímunkás, 7 tisztviselő. 1 kereskedő, 5 gyárímunkásnő, 16 tisztviselőnő, 5 kereskedőnő, 2 mindenos főzőnő, 1 szakácsnő, 1 takarítónő, 1 bejárónő.

A munkaközvetítés teljesen ingyenes.

Razziát

tartottak a szibogóban. A razzia az iparendelőly nélküli kereskedők ellen, irányult és azok ellen, akiknek közmunkalapjuk nem volt rendben. A razzia eredményeként mintegy 60 előállítás történt.

MEGJAVÍTJÁK A DÉL-SOR ÚTBURKOLATÁT

Egy millió pengőt kapott a város a törvényhatósági utak rendbehozatalára, ebből 400.000 P.-t a Déli-sor és a Miklós-u. folytatásának helyrehozatalára fognak fordítani. Ezzel a lépéssel a forgalomtól legjobban megterhelte utak egyikét teszi a város használhatóvá.

Sírkőavatás

Mult év szeptember 22-én elhunyt szeretett jó férjem, édes apánk, apósom és nagyapánk id. Püspök Sándor

csizmadiamester sírkőavatása ma, vasárnap délután 4 órakor lesz a Kőzetemelő XV/1-os táblájában.

özt. Püspök Sándorné
Lakás: Burgundia-u. 17.

Aranyat, ezüstöt, drágakövet veszek. — PIAC-UTCA 56 **STASSIK órák**

SZÍNHÁZ

Különös éjszaka

Kijűnő tollra, rutinta, remek formaérzetre, írói szellemre vall Török Sándor darabja. A szellemes fordulatok, megkapó mondatok ezernyi elröppető, sokáigjártató részletgazsagság között észre sem lehet venni, hogy a darabnak nincs is álfogó komoly modanivalója. Nem akar újat, forradalmi mondani Török Sándor, de amit mond, szellemesen és néha költőien tállja a közönség elé.

Rendkívül komoly művészetet nyujt a fősberepben Belezny István. A figura, amit megrajzol mesterkéletlenül emberi. Cinizmus, vidámsága, érzélgősség nélküli és mégis megható mondatai elsőrendűen ábrázolják azt az embert, akit az író elképzelhetett. Könyves Tóth Ersei nem mindennapi művésznő. Mozdulatai, hanglejtése többet mondanak, mint a szerző szavai. Elővonalbeli komikus Kertész Sándor, ezután ismét tüzzel is az. Horváth Jenő ezzel a szerepével a színház „nagyjait” közé került. Darabról-darabra fejlődik Fényes Márta; — bizáto tehetség. Újvárosti Kató „dadus”-a színes kedves, szórakoztató. Meglepően jó volt Márton Éva, némajelenetei figyelemreméltóak.

Belezny István gördülékény, fatinirozott rendezése kitűnően számol a kamaraszínpad minden előnyével és hiányával. H. F.

Sertések forgalma és felhasználása

Tenyésztést és 100 kg-on aluli súlót csak vásárlási engedéllyel rendelkező, a földművelésügyi minisztérium vagy annak megbízottja, 100 kg-on felüli sertést csak a közellátásügyi miniszter, vagy a Hús- és Zöldséghivatal által megbízott kereskedő vásárolhat.

Vásárlási engedélyt kaphat gazdálkodó tenyésztés vagy hivatalos céljára, nem gazdálkodó saját háztartási szükségletére való hivatalra, ha lakónyelvén (udvarában) sertést tarthat és azt maga hivatalja meg és jóváhagyott bérlizálási szerződéssel rendelkező ipari üzemi.

A vásárlási engedélyt a közellátási kormánybiztos adja ki, kéri irásban Debrecenben a Közélemezési Ügyosztálynál (Piac-u. 26., Dohoztatjáró, I. emelet) kell.

Sertést engedély nélkül levadni tilos.

A sertésvágási engedélyt a vágás helye szerint illetékes közegészségügyi osztály adja ki.

A háztartáshoz tartozó minden 5. egy éven felüli személy után egy sertést vágható, akiknek egy évre szételátásra való jogukról le kell mondani.

A levagott első sertés után 4 kg., minden további sertés után 2 kg. zsír szolgáltatandó be a vágástól számított 8 nap alatt. Ha a sertés kevesebb mint 5 személy részére lett levagva, ezenfelül minden hiányzó személy után 3 kg. zsír szolgáltatandó be.

1 kg.-ot meg nem haladó sertésszirt (szalonnát) és 3 kg.-ot meg nem haladó sertéshúst (kolbászt) engedély nélkül lehet szállítani, ennél nagyobb mennyiség és elősertes csak szállítás engedéllyel szállítható.

MATEOSZ gépkocsis indítás Budapestre. Hétfőn korán reggel előjegyzések vasárnap délig SZENT ANNA-UTCA 12. szám

Tolnai, Délibáb, Párisi-dívat biztosításos előfizetői biztosításuk érvényesítése miatt saját érdekükben jelenkezzenek. — Hírlapirroda, Piac-utca 52. sz.

MOZI

A PÁSZTOR CSÓKJA

Orosz mese-film. Mesteri kép-technika, tökéletes rendezés.

Ez már a második szovjet ope-rett-film, melyet Debrecenben be-mutattak. Hőse a kis parasztlány, akit a kolhoza a moszkvai áll-attenyésztési kiállításra küld. Tan-ultja akar, túlszárnyalni az eddigi eredményeket, nagyobb, több dísz-nyót akar tenyészteni. Ez minden vágya, álma, mert a Szovjetunió- nak erre van szüksége. Felrázza a többi embert, lelkesíti és szónokol nekik, teljes erővel harcol az ügyért, hogy felülmulják az elért teljesítményt. Úvegéből szoptalja a kismacacokat, gyógyítja, féltőn gon- dozza őket, mert a közösség ér- deke ezt kívánja. Győz és a jövő évi kiállításon az ő képmása is ott van a Szovjetunió többi nagy munkása között. Eköré kedves, népmesei szerelm húzódik. Igen szépek a felvételek. A film jel- lemző érdeme, hogy a számunkra látszólag prózai tárgyiból hősiés, megéneklésre méltó tettel formál. A kitűnő filmet Ivan Pirov ren- dezte. K. Gy.

BAGDADI TOLVAJ

(Petőfi-filmszínház.)

Kelet, mese, varázslat, csodák, pompás felvételek, mágus, elvará- zolt királykisasszony, vakká bájolt királyfi, kutyává tett tolvaj, repülő szőnyeg, palackból kiszabadult hal- talmas szellem... Gyönyörű világ kavargó szemünk előtt. Tarka, föld- föl elszakadt, színes mesejáték. A fényképezés technikája példátlan, a rendezésre jelzőt nem találai, gigantikus alkotás.

Dzsulfár, a gonosz varázsló, a ki- semmizett Achmed királyfi és Abu a haltoivaj képzeletűs kalandjai. Repülő táltos, gonoszító nyíl, Le- gendaország... Az irreális mese szociális gondolatokat is tartalmaz, beszél a korbáccsal vert népről, az éhező kis csavargókról, a gonosz- ság uralmáról, a sanyargatott, ho- málybátmetett emberekről, akik megváltást várnak.

Gyermekek módjára ülünk a sö- tetben és csak kitágult szemünk van... (K. Gy.)

MOZIK MŰSORA

Apollo Mozgó: „Pásztor csókja”. Orosz film. Előadások: 11, fél 3, éjfélnél 5, 6 óra.

Petőfi Mozgó: „Bagdadi tolvaj”. Amerikai film. Előadások: 11, fél 3, éjfélnél 5, 6 óra.

Meteor Mozgó: „Szeptember vé- gén”. Magyar film. Előadások: 11, 3, fél 5, 6 óra.

A Kereskedő Társulat közleménye:

A Kereskedő Társulat Fűze- szakosztálya folyó hó 30-án délután pontosan 3 órai kezdettel műsor- láncdélutánt rendez, melyre a t. ta- gokat ezúttal tisztelettel meghívja. Külön meghívót nem bocsátunk ki.

A fedett uszoda reggel 7-től este 6-ig nyitva van. A hátsó szabad medencében friss meleg víz van.

Írógép eladás, javítás. MOLNÁR SÁNDOR műszerész-mester Irodagépek szaküzlete Piac-utca 58. szám.

SPORT

Felker a fodrászmesterek követ- kező játékait, hogy ma délután 2 órára, a DEAC-pályán jelenjenek meg: Ferenczi, Pócsi, Kerékygártó, Kohut, Kiss A., Haja, Zsuffa, Gall, Gebel, Balla, Nagy, Vecsey, Intéző.

Felkerem a DVSC összes ökölvívót, hogy ma délután 2 órára a DVSC-na- lýán feltétlenül jelenjenek meg. Da- rai.

Érdekes mérkőzés lesz vasárnap d. u. 3 órai kezdettel az egyetem sport- telepen. A fodrászmesterek csapata a fodrász alkalmazottak csapatával ját- szik visszavágó mérkőzést. A mérkő- zés teljes bevétele a hazatérő honvé- dek és sebesült honvédek javára for- ditják.

Ipartestületi közlemények

A HENTES-, mészáros-, szappan- os-, fűsűs-szakosztály szeptember 24-én, azaz hétfőn újjáépítési mun- kára megy. Gyülekezés a közbágo- hidi sorompónál, kéziszerszámot hozzon mindenki magával, reggel 7 órára.

A címfestő-szakosztály szeptem- ber 24-én, azaz hétfőn délután 5 órakor szakosztályi ülést tart.

A CUKRASZ- és mézeskalácsos mesterek családtagjai és alkalmaz- zottjaikkal egyetemesen hétfőn reggel rohammunkára mennek. Gyüleke- zés reggel fél 7 órakor az ipartes- tület előtt. Fakiváltás és fuvaro- zásra mindenki 4000 pengőt hozzon magával.

A férfiszabó-szakosztály tagjai szeptember 23-én délután 5 órakor szakosztályi ülést tartanak.

Az Ünellátó és Beszerző Csoport felhívja tagjait, hogy részjegyeik összegét szeptember 25-én délelőtt 9-1 óráig visszafizeti. Az, aki ez időpontig a pénzt nem jelentke- zik, az az iparos székhez újjáépít- ési hozzájárulására lesz átutalva.

Piaci árak

BAROMFI: Hízott liba 750-800 P kg. Sovány liba 4500-5000 P párja. Hízott kacsa 750-800 P kg. Sovány kacsa 2000-2500 P párja. Tyúk 900-1000 P párja. Csirke 600-700 P párja.

Beszámoló: Erős felhozatal, emel- kedő árak. TEJTERMÉK: Tehéntúró 90 P kg. Tejfel 150-140 P kg. Tojás 30 P db.

Beszámoló: Átlagos felhozatal, emel- kedő árak. KERTI VETEMÉNY: Burgonya 16 P kg. Bab 70-60 P kg. Zöldbab 30-40 P kg.

Beszámoló: Hagyma, fokhagyma, zöldség, káposzta kevés, a többitől át- lagos felhozatal, emelkedő árak. GYÜMÖLCS: Alma 40-100 P kg. Körte 90-120 P kg. Ózibarack 80-84 P kg.

Beszámoló: Bő felhozatal, változat- lan árak, a tegnaphoz viszonyítva némi eltéréssel.

Felolós szerkesztő és kiadó: RADÓ ISTVÁN. Szerkesztő: HAJDU FERENC. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Ferenc József-út 28. szám. II. emelet. Telefonszám: 264. Nyomatott a „Szabadság” nyomda- és kiadóvállalat környorgatóján. Felolós nyomdász: MENES JÁNOS.

Angorafonalat 12.000 P-os árral vez ANGORAKERESKEDELMI BUDAPEST, LEHEL-ÚT 4. B. Irodai órák 9-1-ig. Szállítás utánvétel is. Mintázott ajánlatot kerünk.

Angorafonalat 12.000 P-os árral vez ANGORAKERESKEDELMI BUDAPEST, LEHEL-ÚT 4. B. Irodai órák 9-1-ig. Szállítás utánvétel is. Mintázott ajánlatot kerünk.

Veszék és eladok hálot, ebédlöt, kombinált szo- bát, rökamét, lotelt, székeket, perzsaszönye- get, varrógépet, irogépet, férfi és női ruhát, bundákat és kályhát, kályhatűzhelyet. MEZEI öszerés, Vörösmarty-utca 12.

Arany, ezüst beváltás Battyány-utca 2. özv. Boros Gezáné

TOKES FOTO PÜFÖKIPALOTA

Aranyat, ezüstöt, pénzemekeket, órákat magas áron vásárol ENGEL ékszerész. Benyáts áruházban.

Férfi és fiú Ruhaszüvekek nagy választékban Adám és Vas Csapó-utca 80.

Pulóverek, kötött árúk, rövid- és méterárúk nagy vá- lasztékban kaphatók. Dr. Nágelné Piac-utca 46. szám.

ALLAS Autószerelőket és kőmű- vesegédet felvesz a Tiszán- túli Gépjármű Szövetkezet, Károlyi Ferenc József-út (volt gépkocsizó lakanya). F. 128

KÜLDÖNGÖT felvesz a „Néplap” kiadóhivatala. Yarróleányok és szűcs- munkások felvételnek azon- nal. Altmann szűcs, Miklóss- utca 2. Sz. 21

Tanulót saphakészítéshez azonnalra felveszek. Fár- kas, Szechenyi-u. 5. Sz. 51

Autólakatostanone felvé- tetik fizetéssel. Piac-u. 60. 1002

Fogtechnikust azonnalra alkalmazok ellátással. Tel- jes felszerelés van” jelige- re. 241

Munkásleányokat és gép- nél dolgozni tudó varró- leányokat felveszek. Obocz- ki, Baranyai 12. 208

Kifutófiú, erősebb, felvé- tetik. Cipőgyár, Garai-u. 24. 247

Vízvezeték-szerelő tanuló- t és segédmunkást felvesz Nagy szerelő, Varga-u. 8. K. 41

Hadbiztos fiakraktár ke- res a Balmazújvárosi-úti szénáttelepe élelmiszeri vá- rosvezényvel kb. két hétre lisztigítő munkásokat, akik hazlazáshoz értenek. Jelent- kezés Hajnal-u. 4. sz. elátb. 251

Tanulócsányt varrodába felveszek. Rákóczi-u. 11. 262

Pár órai könnyű mun- kara bejárónó felvételik. Kovács, Maróthy Gy.-u. 59. 263

Komencios majorost nagy- hegyei tanyára 2 ókor mellé felveszek. Buzat, sza- lonnát, főzéleket, adok. Fogságból jött embert más- sal is kiegészít. Érdeklődni II. szobozsoló, Iszozó-u. 260

ÜZENET Kérem Szűcs József ka- darségedet, hollétéről sür- gösen értesítse Juliskát. Címem: Hajdúhadhá, Su- gar-út 42. 8001

Háló, ebédlöt, kombinált szobák, konyha- be- rendezések, nemes perzsaszönyegek, má- s- testmények, üzletberendezés nagy választék- ban kaphatók. IVANY ENDRE szufforgalmi iroda és művelődésközpont, Piac-u. 67. Mindenféle lakberendezési tárgyak vétele

Ekszerjavítások leggyorsabban készülnek. Moskovics Sándornál Piac-utca 41. szám. Arany, ezüst, drágakö- beváltás.

Textil árul veszék és eladok BLUM PIAU. U. 21.

NANASSY LAJOS rádió és villamosság vesz, javít, elad. Piac-u. 87.

Elveszett kedden este ve- restarika egyszerűen téhen a- gágyár előtt. Aki tud róla, jelentse Ötmalom-u. 7. alatti jelentes 225

Rádiószöveg nagy vá- lasztékban. Autógumik kapha- tók Horváth Ferencné, Domb-utca 20. 209

Agyhuzatok, kelencyek, textilárúk adás-vétele bá- rmi- kor. Becslések délutánon- ként. FAVORIT, Csapó-u. 24. Sz. 16

Prima női centrálbubinos varrógép eladó. Homok-u. 85. Sz. 28

64 kat. hold föld város- tól 7 km-re építéssel ki- adó. Rothermere-u. 45. 248

Eladó két löszerszám- Honvédtemető-u. 35.

Íróasztal, összecsukszó- vasgép eladó. Szent Anna- utca 36. keresztútjélet. 253

Villatetek eladók a Ses- takertben. Érdeklődni dr. Sebestyén Lipót ügyvédnél. Piac-u. 39. délutánonként. 252

Eladó 15 drb. 4 méteres erős tenyőgerendák. Dio- szegi-út 20-a. Vágóhidnál. K. 42

Szép kivitelben prima Philips rádió eladó Móric- utca 7. Árpád-terem. 254

200-300 literes horos- bordót, 700 literes taposó- kádát, 700 literes tengertől elcserelem. Bujdosó-utca 15. 255

SZIPAL lényképezőmester Csapó-u. 12.

Férfi kalap őszi kabátok Kiss-nél Alföldi-palota

Arany, ezüst vétel óraműves ékszerkereskedő Csapó-u. 72. Kanyar.

Fémhulladékok, gépet, óskavasat, leg- magasabb áron vesz Langer és Katz Halvan-utca 62

1x1 héten hirdetek és egész héten kapható: Hónyenym táp- cukor, hőmérő, szálmák-szesz, hypermangan, bajonaj, kimerve is, krémek, püderekek, ki- mérve is. SOLTI illatszertár Sas utca 2 szám.

Vas viztartály csövekkel eladó. Hatvan-utca 31. K. 43

Férfitipót, 42-es, magá- sárút, 44-esre elcserelem. Darabos-u. 41. kapu alatt balra. 250

Mindennemű fotócsikket, gépet, filmet, fotopapíro- kat vesz és elad Berzsi- foto, Piac-u. 58. Sz. 5

Barna nyakbát, nagy le- pedék, párnahaj, deza, agyszál eladók. Hatvan- utca 1. I. 3.

Bitumentet veszünk. Arany Bika igazgatósága. 246

Szörmebundákat veszék, eladók, javítók, alakítók. Jékecskek készítését, bőrkab- atok fordítását vállalom. Kovary szűcsmester, Pü- söl-út 19. 101

Mozaiklapok, Abolitleme- zek kaphatók a Debreceni Műkögyárnál, Fűdő-u. 2. F. 115

Egy télikabát eladó. Raj- na-telep 14. Fekete Imre. 217

Eladó 3 drb. fiatal an- gora anyanyul. Torok Ba- lint-u. 19. 244

Bőrcjú kisfiás tehén el- adó. Ondód, Fáy-duló 44. 5019

Telofunkon super rádió eladó. Megtekinthető, ki- próbálható Gyár-u. 10-a. d. u. 4-8-ig. 258

Ondódon Gál-dulóban 13 hold szántó b-releadó. Érte- kelni Szent Anna-u. 21. 259

Tangoharmonika eladó. Csapó-u. 1. jobb IV. 2. Het- fől 10 óratól 6-ig. 237

Eladó Belvárosban üzle- tes bombasütőt ház 400.000 P. Többlakásos Darabos- úton-utcan. Emeletes ha- zak a Belváros szívében. Vargakertben ház. Ha ha- zat jól akar eladni vagy venni, keresse fel bizalom- gal Bulyovszky Borbála ingatlanirodáját, Torok Ba- lint-u. 19. 245

Hirdessen a Néplapban